SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ / FILOZOFICKO-PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

INSTITUT TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

NÁRODNÍ MUZEUM FOTOGRAFIE V JINDŘICHOVĚ HRADCI

Teoretická bakalářská práce

Josef Dohnal

Opava 2024

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ/ FILOZOFICKO- PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

INSTITUT TVŮRČÍ FOTOGRAFIE

Národní muzeum fotografie v Jindřichově Hradci

National museum of photography in Jindřichův Hradec

Teoretická bakalářská práce

Josef Dohnal

Vedoucí práce: doc. Mgr. Štěpánka Bieleszová, Ph.D.

Oponent práce: MgA. Mgr. Ondřej Durczak, Ph.D.

SLEZSKÁ UNIVERZITA V OPAVĚ
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Akademický rok: 2023/2024

Zadávající ústav:	Institut tvůrčí fotografie
Student:	Josef Dohnal
UČO:	53480
Program:	Filmové, televizní a fotografické umění a nová média
Obor:	Tvůrčí fotografie
Téma práce:	T: Národní muzeum fotografie v Jindřichově Hradci
Téma práce anglicky:	T: Nation museum of photography in Jindřichův Hradec
Zadání:	V této bakalářské práci se budu zaměřovat na problematiku Národního muzea fotografie v J dřichově Hradci, analyzovat jeho vznik, fungování a rozkol mezi zakladateli myšlenky muze představiteli místní samosprávy. Práce bude založená na analýze dochovaných archivních m riálů a literatury, bude pracovat s informacemi získanými cestou sběru orální historie od zai resovaných osob.
Literatura:	Bieleszová, Štěpánka - Birgus, Vladímír, Na pierwszy rzut oka. Wwybór z czeskiej fotografii XX XXI wieku. Na první pohled. Výběr z české fotograie 20. a 21. století. Dufek, Antonín - Pátek, Jiří - Trnková, Petra, V plném spektru. Fotografie 1841-2005 ze sbírky Moravské galerie v Brně. Dufek, Antonín, Česká fotografie 1939-1958 ze sbírek Moravské galerie v Brně. Moravská ga lerie v Brně, Brno 1998. Antonín Dufek, Třetí strana zdi. Fotografie v Československu 1969-1988 ze sbírky Moravsk galerie v Brně.
Vedoucí práce:	Mgr. Štěpánka Bieleszová, Ph.D.
Datum zadání práce:	31. 5. 2024

Souhlasím se zadáním (podpis, datum):

.....
prof. PhDr. Vladimír Birgus
vedoucí ústavu

Abstrakt:

V této bakalářské práci jsem se zaměřil na problematiku Národního muzea fotografie v Jindřichově Hradci, chtěl bych analyzovat vznik, fungování a rozkol mezi zakladateli myšlenky muzea a představiteli místní samosprávy. Práce je založená na analýze dochovaných archivních materiálů a literatury, pracuji s informacemi získanými cestou sběru orální historie od zainteresovaných osob.

Klíčová slova:

Národní muzeum fotografie; česká fotografie; sbírka fotografie; sbírkotvorná činnost; výstavní činnost; fotografické výstavy; digitalizace; Via lucis; Zlatý fond; Stories, Jindřichův Hradec; Ivo Gill; Jaroslav Prokop; Karel Matoušek; Miloslav Paulík; Bohumil Hrabal

Abstract:

In this bachelor's thesis, I focused on the issue of the National Museum of Photography in Jindrichuv Hradec, I would like to analyze the origin, functioning and split between the founders of the idea of the museum and representatives of the local government. The work is based on the analysis of preserved archival materials and literature, I work with information obtained by collecting oral history from interested persons.

Key words:

National Museum of Photography; Czech Photography; Collection of Photography; Collecting Activities; Exhibitions; Photographic Exhibitions; Digitization; Via Lucis Exhibition; Golden Fund of Czech Photography; Stories Project; Jindřichův Hradec; Ivo Gill; Jaroslav Prokop; Karel Matousek; Miloslav Paulik; Bohumil Hrabal

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s využitím uvedených pramenů a literatury.

Souhlas se zveřejněním:

Souhlasím, aby tato bakalářská práce byla zařazena do Univerzitní knihovny Slezské univerzity v Opavě, do knihovny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a zveřejněna na webových stránkách Institutu tvůrčí fotografie FPF SU v Opavě.

Poděkování

Velmi děkuji doc. Mgr. Štěpánce Bieleszové, Ph.D. za vedení mé práce a doc Mgr. Josefu Mouchovi za zpřístupnění archivního fondu. Velké díky patří PhDr. Miloslavu Paulíkovi, doc. MgA Jaroslavu Prokopovi a doc. Mgr. MgA. Tomáši Pospěchovi PhD. za přínosné rozhovory.

Obsah

ÚVOD **8**

1 MUZEUM FOTOGRAFIE V ČESKÝCH ZEMÍCH **9**

1.1 ŽIVOT A KARIÉRA VOJTY NÁPRSTKA 10

2.2 GENEZE MYŠLENKY FOTOGRAFICKÉHO MUZEA 12

2 NÁRODNÍ MUZEUM FOTOGRAFIE V JINDŘICHOVĚ HRADCI **16**

2.1 JEZUITSKÁ KOLEJ 26

2.2 NÁRODNÍ MUZEUM FOTOGRAFIE 27

3 SBÍRKOVÝ FOND **33**

3.1 *„ZLATÝ FOND“* 34

3.2 FOND *„VIA LUCIS“* 37

3.3 FOND *„STORIES”* 41

3.4 FOND *„OSTŘE SLEDOVANÝ HRABAL“* 44

4 VÝSTAVY **48**

4.1 PROJEKT *„ZLATÝ FOND“* 49

4.2 PROJEKT *„MIROSLAV HUCEK 75“* 50

4.3 PROJEKT *„VIA LUCIS 1989- 2009. ČESKÁ SPOLEČNOST VE FOTOGRAFII“* 52

ZÁVĚR **53**

ROZHOVORY **55**

JMENNÝ REJSTŘÍK: **60**

PŘÍLOHY **62**

Příloha 1 63

Příloha 2 65

Příloha 3 66

Příloha 4 67

Příloha 5 68

DOKUMENTACE K PROJEKTU *„VIA LUCIS 1989- 2009. ČESKÁ SPOLEČNOST VE FOTOGRAFII“* **71**

SOUPIS VÝSTAV **80**

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE: 83

Úvod

Fotografie je uměleckou formou, která od svého vzniku v 19. století prošla neuvěřitelnými technologickými, estetickými a společenskými proměnami. To dokládá i fakt, že každé dvě minuty vznikne na světě srovnatelný počet fotografií, jaké lidstvo pořídilo za celé 19. století. I proto má fotografie nezastupitelnou roli v překračování hranic, času a prostoru, jakožto prostředek zachycující realitu, vzpomínky a v neposlední řadě i emoce.

Tato práce se zaměřuje na analýzu a zhodnocení role Národního muzea fotografie v českém a mezinárodním kontextu. Cílem je představit nejen historii a význam tohoto muzea, ale také prozkoumat jeho sbírky, výstavy a aktivity, které přispívají k šíření a popularizaci fotografického umění. Úvodní část práce obsahuje historický přehled v budování samotné myšlenky muzea fotografie v českých zemích, což poskytne nezbytný kontext pro pochopení vzniku a vývoje samotného muzea.

Následující kapitoly se zabývají problematikou Národního muzea fotografie v Jindřichově Hradci, jeho historickým vývojem, významnými sbírkami, výstavami a programy pro veřejnost. Práce také reflektuje současné výzvy, kterým muzeum čelí a perspektivy jeho dalšího rozvoje.

Tato práce by měla přinést komplexní pohled na Národní muzeum fotografie jako instituci, která měla hrát klíčovou roli v uchovávání a prezentaci fotografického dědictví, a tím přispět k obohacení kulturního života v České republice i mimo její hranice. Proto bych rád docílil komplexního zmapování historie a významu muzea, zhodnotil přínos pro fotografickou komunitu a veřejnost, analyzoval příčiny vzniku i zániku Národního muzea fotografie. Byl bych rád, pokud bych touto cestou čtenářům poskytl pohled na celou problematiku a našel odpovědi na související otázky.

1 MUZEUM FOTOGRAFIE V ČESKÝCH ZEMÍCH

Zakládání muzeí přináší celou řadu výhod, které se dotýkají různých oblastí kulturního, vzdělávacího a společenského života. Proto již v minulosti existovala snaha soustředit médium fotografie do jedné instituce, pod jednu střechu. Hlavními důvody jsou ochrana a důstojná archivace fotografií, což hlavně zahrnuje správné zacházení, skladování, konzervaci a v neposlední řadě digitalizaci fotografií, která je velmi dobrou volbou v přibližování se veřejnosti a zajišťuje dostupnost budoucím generacím diváků. Máme zde i kulturní a společenský význam, který je zrcadlem vývoje společnosti, zaznamenává momenty doby a přispívá k uchování a prezentaci kulturního dědictví.

Muzeum tak může být místem diskuze a společenské reflexe, jelikož fotografie mají schopnost odrážet a dokumentovat změny ve společnosti. Dalším významným faktorem je vzdělávací a výzkumná práce, poskytující zájemcům různé zajímavé programy, workshopy a přednášky, pomáhající návštěvníkům rozšířit si informace o historii, současnosti a technikách fotografie. Muzeum může také sloužit badatelům a vědeckým studiím, jejichž účastníci mohou používat unikátní materiály a archivy.

Je také žádoucí, aby se v rámci odborné práce muzea rozvíjela i podpora současného umění a samotných umělců, a to například ve formě poskytnutých prostor nebo finanční participace na projektech. Z praxe víme, že to takhle mnohdy nefunguje. V neposlední řadě by tu měl být ekonomický a turistický přínos. Zakládání muzeí má pozitivní vliv na turistický ruch v lokalitě. Muzea přitahují návštěvníky se zájmem o umění, a tím významně přispívají k rozvoji kultury a podnikání v daném místě.

Myšlenku na zřízení fotografického centra v naší zemi měl již Antonín Markl (1836-1907) v roce 1863. Zveřejnil ji v první fotografické příručce v českém jazyce „Fotografie nynější doby na základě vědy a zkušenosti založená“[1]. Navrhoval zakládání sbírek z oboru fotografie i správní radu sbírek.

Dalším iniciátorem byl Vojta Náprstek (1826–1894), významný český vlastenec, cestovatel, etnograf a sběratel. Proslavil se zejména svou činností spojenou s Náprstkovým muzeem asijských, afrických a amerických kultur, které založil v Praze. Kromě své hlavní sbírkové činnosti měl významný vliv i na rozvoj fotografické sbírky.

1.1 ŽIVOT A KARIÉRA VOJTY NÁPRSTKA

Vojta Náprstek, narozený 17. dubna 1826 v Praze do bohaté měšťanské rodiny, měl pestrý život a kariéru. Po studiích emigroval do Spojených států, kde se setkal s moderními myšlenkami a technologiemi, které ho inspirovaly k šíření osvěty po návratu do Čech. V roce 1858 se vrátil do Prahy, kde se stal významným propagátorem nových technologií a pokrokových myšlenek. [2]

Jeho zájem o nové technologie ho vedl k podpoře a sběru fotografických děl, což přispělo k rozšíření povědomí o tomto médiu v českých zemích. Podporoval vznik a rozvoj fotografických ateliérů v Praze a dalších městech. Sám se stýkal s významnými fotografy své doby a sbíral jejich práce.

---

[1] SCHEUFLER, Pavel. *Osobnosti fotografie v českých zemích do roku 1918*. Praha: Akademie múzických umění v Praze, 2013. ISBN 978-80-7331-112-4.

[2] Vojta Náprstek. Online. In: Wikipedia: the free encyclopedia. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Vojta_Náprstek. [cit. 2024-08-02]

V rámci svých etnografických a antropologických studií soustředil fotografie z různých koutů světa. Tyto fotografie měly dokumentární hodnotu, ale také sloužily k šíření poznatků o kulturách a lidech z různých kontinentů. Náprstkovy fotografie dokumentují významné historické události, každodenní život a dobové sociální změny, což je cenným zdrojem pro historiky a badatele.

Vojta Náprstek vystavoval fotografie ve svém muzeu, čímž zpřístupnil veřejnosti zcela nový vizuální materiál. Výstavy pomáhaly ve společnosti popularizovat fotografii, v tu dobu ještě skoro neznámé médium. Snažil se ukazovat její potenciál jako dokumentačního a uměleckého média.

Díky svým cestám a mezinárodním kontaktům získal Náprstek fotografie z různých částí světa. Tyto fotografie nejen obohatily jeho sbírku, ale také přispěly k porozumění a poznání cizích kultur v českých zemích

Fotografická sbírka Vojty Náprstka má dnes velký historický a kulturní význam. Obsahuje vzácné a unikátní fotografie, které dokumentují nejen Náprstkovy cesty a etnografické studie, ale také významné události a každodenní život v 19. století. Tyto snímky jsou důležitým zdrojem informací pro badatele a historiky a mají neocenitelnou hodnotu pro studium dějin fotografie a etnografie. Náprstkův přínos k rozvoji a popularizaci fotografie v českých zemích je nepopiratelný. Jeho sbírka a aktivity spojené s fotografií přispěly k tomu, že se fotografie stala uznávaným a ceněným médiem, které velkou měrou obohatily kulturní a vědecký život v českých zemích. [3]

---

[3] POPOVIČ, Eva; SECKÁ, Milena; ŠÁMAL, Martin. Sbírky dokumentující život našich krajanů v Severní Americe ve druhé polovině 19. století ve sbírkách Národního muzea – Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur. *Knihovna* [online]. 2013, roč. 24, č. 2, s. 5-33 [cit. 2024-08-08]. Dostupný z WWW: <http://knihovna.nkp.cz/knihovna132/132005.htm>. ISSN 1801-3252

2.2 GENEZE MYŠLENKY FOTOGRAFICKÉHO MUZEA

Od průkopnických činů Náprstkových a myšlenek Marklových nenastal po dlouhá desetiletí v založení muzea, zaměřeného čistě na médium fotografie, žádný posun. V řadě muzeí, ať už Uměleckoprůmyslovém nebo jiných, byly fotografie součástí nespecializovaných sbírek nebo knihoven. Možný obrat mohla přinést velká výstava „Sto let české fotografie 1839–1939“, která se konala od 26. října do 31. prosince 1939 pod záštitou Umělecko-průmyslového musea v Praze.

Přirozený vývoj v této oblasti fotografie byl pozastaven po roce 1948, kdy se v Československu k moci dostala komunistická strana a postavení fotografie a fotografů se výrazně změnilo. Toto období bylo charakterizováno ideologickým tlakem, cenzurou, ale také snahou o využití fotografie jako nástroje propagandy.

Navzdory této situaci se našli jedinci, kteří nepolevovali v myšlence vybudování muzea, jako například Rudolf Skopec (1913-1975), který byl velkým zastáncem fotografie. Vyučil se fotografem v rodinném ateliéru a po absolvování gymnázia odešel studovat fotografii do Mnichova na Lehr- und Versuchsanstalt für Photographie. Už jako mladý shromažďoval vše, co je s fotografií spojené. Byl pedagogicky činný, učil na Státní grafické škole v Praze a v letech 1962–1975 přednášel na FAMU. Významně se podílel na vzniku první celostátní sbírky umělecké fotografie v Moravské galerii v Brně společně s tehdejším ředitelem Jiřím Hlušičkou (*1929). O sbírku na počátku pečovali Karel Holešovský (1934-2020) a Jaroslav Kačer (1931-2023). Dalšími institucemi, které můžeme právem řadit mezi průkopníky v této oblasti byly Severočeské muzeum v Liberci, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, Národní technické muzeum v Praze. Stačilo málo a sbírka Uměleckoprůmyslového musea mohla skončit v propadlišti dějin, jelikož v rámci restrukturalizace přešlo načas Uměleckoprůmyslové muzeum pod Národní galerii v Praze a ta neměla zájem o fotografické sbírky pečovat. Devět let byly deponovány v balících v Národním technickém muzeu v Praze a roku 1970 převezeny zpět do osamostatněného Uměleckoprůmyslového musea. Nechybělo moc a pozůstalost Františka Drtikola a další fotografické fondy mohly skončit ve sběrně.

V šedesátých letech posilovaly snahy Ericha Einhorna (*1928- +2006) a již zmíněného Rudolfa Skopce o zhmotnění původní myšlenky v podobě Národního muzea fotografie. Došlo k sepsání příslušného návrhu ze dne 28. dubna 1960, který byl poslán tehdejšímu ministrovi školství Františku Kahudovi. Veřejnost se mohla s touto myšlenkou podrobněji seznámit v článku v *Československé fotografii* v roce 1962[4]. Skopec i přes odmítnutí tehdejších politiků nepolevoval ve svém úsilí tuto myšlenku realizovat a návrh předložil i dalšímu ministrovi školství a kultury Čestmíru Císařovi, který návrh zamítl 13. března 1965; vše odůvodňil nevlídnou ekonomickou situací doby.[5]

Na počátku devadesátých let vznikla snaha o vznik muzea fotografie v Táboře ve spolupráci s tamní radnicí, iniciátorem byl Pavel Scheufler[6]. Instituce měla být pojmenována jako „Muzeum fotografie a kinematografie“. Z projektu sešlo pro nedostatek financí.

S plánem na vybudování muzea fotografie v Praze přišla další významná osobnost, historička umění Anna Fárová (1928-2010). V oboru fotografie byla velmi činorodou osobností, pro českou kulturu až nepostradatelnou; krásný je její článek o smyslu fotografie v muzeu a úvahy nad politikou budování sbírek uveřejněný v roce 1976 britským časopisem *Creative Camera*. Cituji:

„Postavení fotografie v muzeu je ve skutečnosti věcí velmi nedávnou. Fotografie hrála většinou pouze doplňkovou úlohu. (…) Muzea fotografie jsou i dnes ve světě vzácná,

---

[4] Odkaz na časopis „ČESKOSLOVENSKÁ FOTOGRAFIE“rok 1962 - https://ndk.cz/view/uuid:a7363841-b118-11e8-8bae-5ef3fc9bb22f?page=uuid:c0cc3340-b488-11e8-b888-5ef3fc9bb22f

[5] HODEK, Eva Marlene – MOUCHA, Josef – MUSILOVÁ, Helena. *Fotogenie identity. Paměť české fotografie* / *The Photogeny of Identity. The Memory of Czech Photography*. Praha: Pražský dům fotografie 2006, s. 318.

[6] SCHEUFLER, Pavel. Zpráva o projektu Muzea fotografie a kinematografie v Táboře. *Zpravodaj Komory fotografů*, č. 2, rok 1994, s. 8 -10..

i když v posledních deseti letech jejich počet vzrostl. Co však tato muzea fotografie vystavují? Nejenom fotografii samotnou, ale i to, jak se technicky vyvíjela, přístroje, které používá, a vývoj těchto přístrojů, fotografických aparátů. Koho by napadlo vystavovat na stejné úrovni malířův štětec a tuby jeho barev, tempery a olejové barvy vedle produktů, které z těchto nástrojů vznikly? Ani v oblasti užitého umění se nám nepředvádí zároveň i vyprodukovaný objekt i nástroj, s jehož pomocí vznikl. Ve většině případů se tomu tak ale děje u fotografie. Přístroji se přikládá velký význam a fotografie je stále považována spíše za výsledek techniky a přístroje než za výtvor mozku, myšlení, imaginace. Zapomínáme zde, že fotografie je především nositelkou poselství, je to nový jazyk, nový výrazová prostředek člověka.“[7]

Významné v rámci prosazování myšlenky samostatné instituce, zaměřené na fotografii, bylo i mapování sbírek českých muzeí občanským sdružením České foto, podporovaných nadací Pro Helvetia. Nadace Pro Helvetia podporuje švýcarskou kulturu, umění a umělce nejen v rámci Švýcarska, ale i po celém světě. Tento fond zajišťuje „The Art Council“, což lze přeložit jako Umělecká rada. Peníze jsou poskytovány na všechny druhy umění a kulturu (hudba, divadlo, literatura, vizuální umění, tanec, kultura a společnost i mezioborové projekty).[8]

Občanské sdružení České foto, si kladlo za cíl věnovat pozornost ochraně historického fotografického dědictví. Fotografický projekt se realizoval od léta 1996 po závěr roku 1999 a jeho základním smyslem bylo zachytit proměny, související s celospolečenským vývojem v posledních letech. Fotograficky zobrazit, jak se nová doba odrazila na lidech, jejich prostředí a konání, jak změnila vzhled měst, vesnic, krajin. Pro

[7]Vice viz https://fotografmagazine.cz/magazine/anna-farova-1928-2010/.

[8] Dostupné z: https://prohelvetia.ch/en/, [cit. 2024-07-02].

tento zřejmě největší český dokumentaristický projekt byl volen tým fotografů různých generací.

Tento stručný historický exkurz dílčím způsobem nastínil problematiku spojenou s myšlenkou na založení samostatné instituce zaměřené na sběr, uchování a prezentaci fotografického materiálu. Jeho činnosti se budou podrobněji věnovat následující kapitoly.

2 NÁRODNÍ MUZEUM FOTOGRAFIE V JINDŘICHOVĚ HRADCI

„I obyčejná fotografie pampelišky v Krkonoších je důkazem toho, že tam pampeliška kdysi rostla.“

Jaroslav Prokop, předseda Správní rady, Národní muzeum fotografie.

V této části bych rád dokumentoval vznik, rozvoj a zánik Národního muzea fotografie v Jindřichově Hradci, včetně klíčových osobností, které se podílely na jeho rozvoji a provozu. Toto období bylo časově omezeno na roky 2002 až 2012, kdy muzeum v Jindřichově Hradci působilo, a to v areálu bývalé jezuitské koleje.

Jelikož Česká republika byla až do druhé poloviny devadesátých let jednou z mála evropských zemí bez vlastní samostatné instituce, jež by spravovala fotografické sbírky a pečovala o bohaté dědictví české fotografie, tak i proto se koncem devadesátých let objevila naléhavá potřeba vytvořit důstojnou instituci, která by shromažďovala, uchovávala a restaurovala sbírky, archivy i jednotlivé práce českých fotografů.

Myšlenka založit moderní muzeum fotografie se objevila v první polovině roku 1998 na zasedání správní rady Asociace fotografů(dále jen AF). Nově zvolení členové správní rady AF Ivo Gill (*1941), Jaroslav Prokop (*1950), Ivana Matějková (*1953) měli ve své koncepci řešení nedostatku informací v oblasti fotografických činností a fotografie obecně, což vedlo k vytvoření projektu na realizaci Informačního centra Asociace fotografů. Aby mohlo informační centrum vzniknout, bylo nutné najít vhodné prostory pro výstavy, archivaci, zpracovávání databází a poskytování informačních služeb. Když se

konkretizovalo, co všechno by informační centrum mělo mít v náplni, došli členové k názoru, že nejlepším řešením by bylo samostatné muzeum fotografie.[9]

Atelier Langhans, ukázky portrétní tvorby, kolem roku 1900

Proto bylo 4. prosince 1998 zaregistrováno Občanské sdružení Muzeum fotografie s cílem vybudovat moderní živý komplex pro odbornou i laickou veřejnost a vymanit tak fotografii ze stínu jiných uměleckých disciplín typu malířství, sochařství a jim podobných. Impulzem k založení sdružení byla schůze členů správní rady Asociace fotografů – Tomáše Dvořáka, Ivo Gila, Ivany Matějkové, Blanky Chocholové, Jaroslava Prokopa –, kteří si v diskuzích položili jednoduchou otázku: „Co bude s archivy žijících fotografů, nebo těch, kteří již odešli?“ Děsila je představa, že by archivy měly skončit někde v popelnici či na skládce, jak se tomu v minulosti dělo. Například po nástupu komunistů k moci připadl ateliér Langhans v roce 1949 do družstva Fotografia Praha a Langhansův archiv byl vyvezen na skládku v Kyjích, kde bylo dohledáno pouze dvacet nerozbitých desek. S velkým štěstím bylo až v roce 1998 v prostorách bývalých ateliérů nalezeno několik stovek krabic skleněných negativů, mezi nimiž byly i portréty slavných osobností, politiků a šlechticů, například T. G. Masaryka, Emy Destinnové, rakousko-uherského císaře Karla I. a dalších.[10]

Členové správní rady cítili povinnost založit instituci s primárním záměrem na zřízení fotografické sbírky a s cílem záchrany fotografických pozůstalostí, které

[9] PROKOP, Jaroslav– GILL, Ivo. Zpráva. Zpravodaj Asociace fotografů. Informační centrum a museum fotografie. Rok 1998, č. 2.

[10] Galerie Langhans. *Online. Langhans.cz. 2003. Dostupné z: http://langhans.cz/cz/archiv/. [cit. 2024-07-02].*

nenacházely místo v žádném z umělecky zaměřených muzeí. Nebyli spokojeni se situací, která převládala v řadě regionálních muzeích, která ač schraňují nejrůznější fotografické fondy, tak je málo využívají, prezentují. V hodně případech jsou špatně skladovány a není jim věnována taková péče, jakou by si sami zasloužily. Věděli, že v okolních státech existují instituce, které se zabývají pouze fotografií a měli představu takového muzea i u nás – a to hlavně proto, že Česká republika je zemí s velkou fotografickou tradicí a velkou produkcí samotných fotografů. Inspirovali se např. muzei fotografie v Krakově, Vídni v Bratislavě Domem umění. Proto se dohodli, že založí instituci, která se bude snažit o vznik muzea. A tak vzniklo již zmíněné občanské sdružení Muzeum fotografie[11], s hlavním posláním najít vhodné místo, které by vyhovovalo jejich podmínkám.[12]

V průběhu příprav projektu na zřízení muzea fotografie se naskytlo několik možností, kde by mohlo sídlit. Při podrobné analýze textů výroční zprávy Asociace fotografů z roku 1999, zjistíme, že sdružení stálo počátkem tohoto roku před řadou kroků. Tím hlavním bylo dát celé společnosti právní podobu, navázat kontakty ze státními institucemi (typu ministerstva kultury), již existujícími muzei, státními archivy. Vzhledem k tomu, že projekt by měl být akcí široké fotografické obce, rozhodli se členové oslovit ke spolupráci katedru fotografie Filmovou a televizní fakultou Akademie muzických umění *v Praze* a občanské sdružení České foto[13].

FAMU bylo zdrojem nových špičkových fotografů a České foto mělo být v osobě Pavla Scheuflera zárukou znalostí v oboru muzejnictví; velkou výhodou bylo, že Pavel Scheufler se již problematikou Muzea fotografie dříve zabýval. Sdružení mělo do budoucna jasný cíl – a to oslovit co nejvíce známých osobností této oblasti.

---

[11] Viz *Příloha 1*. Kopie zakládacího dokumentu. Archiv Josefa Mouchy, Praha.
[12] Informace čerpány s interních rozhovorů a dokumentů získaných od Jaroslava Prokopa dne 8.7.2024. Kopie poznámek v archivu autora této práce...
[13] Celý název sdružení zní: *České foto*: sdružení na podporu fotografie. - *„… vzniklo v roce 1995 s cílem pomáhat rozvoji fotografie, zachraňovat historické fotografické hodnoty a podporovat významné projekty a publikační i výstavní aktivity.“* Více viz: ERBENOVÁ, Kristýna. *Pavel Scheufler*. Teoretická diplomová práce, FPF SU v Opavě – Institut tvůrčí fotografie. Dostupné na https://itf-new.slu.cz/sprava-studentu/workdetail/667, staženo 8.7. 2024.

V tu dobu dostal organizační tým muzea fotografie dva velmi zajímavé mimopražské tipy, jimiž byly zámky v Zásmukách a v Peruci. Bohužel z plánů na umístění muzea v těchto objektech sešlo. Zásmuky mají dobrou polohu mezi Prahou a Kutnou Horou s dojezdem do Prahy 50 kilometrů. To se jevilo jako strategické místo. Podobně vzdálená je Peruc ve směru na Louny.

Z dopisu majitelky zámku v Zásmukách, paní Franzisky Diany Sternbergové Phipps (*1936- +2024), je zřejmé, že ji zájem Asociace potěšil: *„Myšlenka, s kterou přicházíte, se mi líbí. Jsem přesvědčena, že areál je přímo předurčen pro takovou aktivitu. Rozdílnost charakteru staveb a prostoru v nich umožní ideálním způsobem umístit veškeré aktivity zmíněné ve vašem projektu. Menší i větší sály, arkádová chodba, nádvoří, starý zámek s konírnou*
a přilehlé budovy, jako i park s rybníky, sad a bývalý statek, poskytují ideální základy pro Vaše záměry. V případě, že se Vám podaří zajistit finanční podporu, jsem připravena Vám všemožně pomáhat. Jedním ze základů mé pomoci je, že se můžete spolehnout na dlouhodobý bezplatný pronájem areálu.“ [14]

Majitelka o spolupráci stála kvůli nezbytným investicím do rekonstrukce, neboť areál zámku v Zásmukách využívala před restitucí armáda a odevzdala jej v havarijním stavu. Objekt v Zásmukách by sdružení vyhovoval, bohužel tehdejší ministr kultury Pavel Dostál odmítl finančně podporovat projekt, kde vlastníkem objektu je soukromá osoba. Nakonec tedy spolek nesplnil majitelčinu podmínku, kterou bylo zajištění finančních prostředků na nezbytnou rekonstrukci do jednoho roku.

[14]Více viz *Příloha 4*. Kopie korespondence Franzisky Diany Sternbergové Phipps ze dne 5. 8. 1998. Archiv Josefa Mouchy, Praha.

Pro představu o přípravách muzea přikládám výčet činností občanského sdružení od jeho založení až do nalezení místa v Jindřichově Hradci[15]:

Rok 1998

Červen 1998 – návštěva areálu zámku v Zásmukách – hledá se náplň pro využití. Sdružení nalézá areál, který naplňuje představy o potřebách instituce, a tak se rozhoduje o vypracování úvodního projektu muzea pro konkrétní prostor. Zároveň probíhá jednání s ředitelkou Městského muzea v Čáslavi, kde jsou k dispozici uvolněná kasárna s nabídkou stát se součástí Městského muzea.

Červenec 1998 – seznámení vedoucího katedry fotografie FAMU prof. Miroslava Vojtěchovského s projektem Muzea fotografie. Zároveň podán návrh o přistoupení FAMU k založení muzea. Majitelka zámeckého areálu v Zásmukách sděluje své kladné stanovisko k projektu a dává sdružení rok na zajištění financí pro další rekonstrukci ve smyslu navrženého projektu.

Srpen 1998 – seznámení s projektem vedení Komory fotografů a podaný návrh na přistoupení Komory fotografů k založení Muzea fotografie.

Prosinec 1998 – představení projektu Muzea fotografie na sympoziu Komory fotografů v Teplicích. Založeno občanské sdružení sestávající ze zástupců Asociace fotografů, katedry fotografie FAMU a Komory fotografů.

Rok 1999

[15]Více viz *Příloha 5*. Kopie zápisu z „besedy kulatého stolu Muzea fotografie“, Divadlo Archa, 18. 11. 1999, nestr. Archiv Josefa Mouchy, Praha.

Leden 1999 – představení zpracovaného úvodního projektu muzea v areálu zámku v Zásmukách ve fotografickém časopise Advanced Foto Video. Vyjednána a realizována schůzka na ministerstvu kultury s panem ministrem Pavlem Dostálem, kterému se projekt zdá velmi přínosný a dává mu svou podporu, vyjádřenou osobním listem. Jednání a konkretizování smlouvy o pronájmu areálu v Zásmukách s majitelkou panství.

1. února 1999 – byla provedena registrace občanského sdružení Muzeum fotografie.

Únor 1999 – jednání na Ministerstvu pro místní rozvoj s neurčitým příslibem.

Duben 1999 – návštěva areálu Zásmuky s architektem a zadání zpracování rámcového projektu s vyčíslením investičních nákladů. Zajištění potřebné investice však bude mimo možnosti zakladatelů Muzea fotografie.

Květen 1999 – podána žádost Komory fotografů na Hospodářskou komoru o podporu projektu a grant ve výši 10 milionů korun; vypracován projekt na Informační centrum Muzea fotografie a vyvoláno jednání s Nadací Český fond umění o pronájmu Nové síně v pražské Voršilské ulici k tomuto účelu.

Červen 1999 – podána žádost o grant na záchranu kulturního dědictví fotografie, digitální zpracování fotografií na CD – muzeum formou digitálního média. Jednání s představiteli obec Peruc o objektu bývalého státního archivu a jeho využití jako Muzea fotografie. Jednání s vlastníky objektu Konvikt v Praze o pronájmu a zřízení Informačního centra Muzea fotografie.

Říjen 1999 – mezinárodní konference Národní galerie v Praze na téma „Muzea, kulturní dědictví a digitální revoluce“ ve Veletržním paláci.

Listopad 1999 – kulatý stůl v divadle Archa v Praze s odbornou veřejností na téma Muzeum fotografie.

Prosinec 1999 – započato jednání se společností CORONA, která má ve své náplni shánění financí na kulturní projekty.

Rok 2000[16]

- Podána žádost o grant na mediální seznámení veřejnosti s projektem Muzea fotografie.
- Jednání s galeristou Jaroslavem Peckou o projektu Muzea fotografie. Pan Pecka měl podobnou myšlenku a již dříve jednal v této věci na Magistrátu hlavního města Prahy.

[16] Informace čerpám z interních dokumentů získaných od Jaroslava Prokopa, jednoho ze zakladatelů muzea. Kopie poznámek v archivu autora této práce.

- Bez výsledku ukončeno jednání se společností CORONA, společnost dala pouze tipy na objekty, o kterých se domnívala, že by mohly být pro muzeum vhodné.

- Přednáška a představení projektu Muzea fotografie studentům na UMPRUM.

- Zisk grantu na mediální představení projektu veřejnosti a začátky prací s tím spojených; akce je směřována do divadla Archa.

- Jindřich Štreit upozornil na možnost zřízení Muzea v Terezíně. Pražské jednání s představiteli terezínského Evropského kulturního centra a dohodnuta prohlídka na místě. Seznámení se s projektem Evropského kulturního centra a přijata úvaha zúčastnit se projektu na oživení města Terezín využitím jednoho z prázdných objektů ve městě pro zřízení Muzea fotografie se všemi jeho doprovodnými programy.

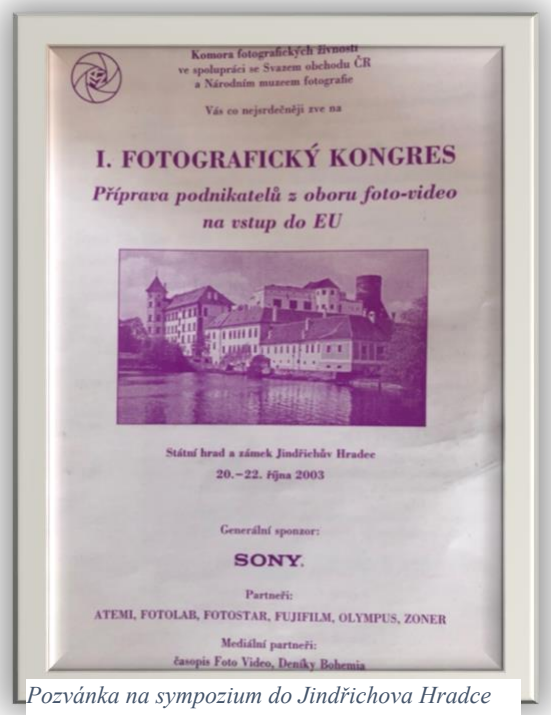
- Na sympoziu Komory fotografů v Jindřichově Hradci navázán kontakt s představiteli města a z jejich strany vyslovený zájem o umístění muzea v prostorách bývalých Jezuitských kolejí.

- Návštěva areálu v Terezíně a další jednání s představiteli Centra s přislíbeným dodání plánů areálu.

- Návštěva a jednání s představiteli města Jindřichův Hradec o využití objektu jezuitské koleje pro Muzeum.

Rok 2001

Na podzim roku 2001 se na jindřichohradeckém zámku konalo sympozium Komory fotografů, spolupořadatelem byl budoucí ředitel muzea pan PhDr. Miloslav Paulík (*1943), o kterém je zmínka v následujících kapitolách. Na tomto sympoziu, kde byly přítomni i členové rady občanského sdružení Muzeum fotografie, bylo přáním vysloveným starostou města Jindřichova Hradce Ing. Karlem Matouškem na kulturní využití místních zdevastovaných jezuitských kolejí. Hned druhý den členové rady o.s. Muzea Fotografie vyjádřili zájem o budovu jezuitské koleje pro realizaci svého projektu Národního muzea fotografie. Brzy poté došlo k jednání a město Jindřichův Hradec projekt na zřízení muzea podpořilo. Byla zvolena koncepce muzea, vypracován stavební projekt a vybrány firmy k realizaci první etapy rekonstrukce. Postupně se tak měla Jezuitská kolej proměnit v kulturní a vzdělávací centrum.

Komora fotografických živností
ve spolupráci se Svazem obchodu ČR
a Národním muzeem fotografie

Vás co nejsrdečněji zve na

I. FOTOGRAFICKÝ KONGRES

Příprava podnikatelů z oboru foto-video na vstup do EU

Státní hrad a zámek Jindřichův Hradec
20.–22. října 2003

Generální sponzor:
SONY.

Partneři:
ATEMI, FOTOLAB, FOTOSTAR, FUJIFILM, OLYMPUS, ZONER

Mediální partneři:
časopis Foto Video, Deníky Bohemia

Pozvánka na sympozium do Jindřichova Hradce

Po úspěšných jednáních tedy muzeum našlo seriózního spojence. Tímto aktem bylo konečně potvrzeno, že i v naší republice se dostane fotografii náležité pozornosti. I proto projektu vyjádřilo písemnou podporu mnoho významných osobností, včetně tehdejšího prezidenta Václava Havla, ministra kultury Pavla Dostála, vedoucího katedry fotografie

FAMU prof. Miroslava Vojtěchovského. Dopisem podpořili muzeum významní fotografové – včetně Josefa Koudelky[17], Antonína Kratochvíla, Jindřicha Štreita a dalších.

Občanské sdružení Muzeum fotografie po dlouhých letech hledání konečně našlo své důstojné místo a mohla začít éra Národního muzea fotografie v Jindřichově Hradci v areálu bývalé jezuitské koleje.

[17] Více viz *Příloha 3.* Kopie dopisu od Josefa Koudelky, ze dne 9. 9. 2000 v Praze, archiv Josefa Mouchy, Praha.

2.1 JEZUITSKÁ KOLEJ

Fotografie muzea před rekonstrukcí r.1995, zdroj:Antonín Špát

Objekt založili jezuité v roce 1594. Po areálu státního hradu a zámku v Jinřichově Hradci je jezuitská kolej druhým největším stavebním komplexem ve městě. Až do svého nuceného zániku byla významným duchovním centrem. Po zrušení řádu v roce 1773 byla kolej vystěhována a v letech 1776 až 1779 pod vedením pražského stavitele Filipa Hegera přebudována pro vojenské účely. Po dokončení přestavby se do budov nastěhoval 3. dělostřelecký pluk. Od této chvíle až do roku 1995 sloužila kolej armádním potřebám.[18]

V roce 1995 opustili areál vojáci a ve zpustošeném stavu je předali městu J. Hradci *„Za tři roky nato jsem se na problematiku okolo koleje již díval z pozice starosty města. Bývalé skladiště vojenské výzbroje se díky řemeslníkům a restaurátorům změnilo na nádherné komorní prostory vyzdobené freskami a štuky. Od té doby slouží kaple svaté Maří Magdaleny reprezentativním a společenským účelům. Zbývalo však ještě dát do původní podoby přes padesát dalších místností, opravit klenby, dlouhé chodby a restaurovat fresky. Od roku 1999 jsem těmito prostorami prováděl mnoho zájemců, kteří zde chtěli vybudovat jednou hotel, podruhé galerii, knihovnu, soud nebo*

[18] JIRÁSKO, Luděk– ČERNÝ, Karel a SCHEUFLER, Pavel. *Jindřichohradecká jezuitská kolej: Národní muzeum fotografie*. Jindřichův Hradec: Národní muzeum fotografie, 2006.

například kongresové centrum. Nikdo se však neozval „řekl bývalý starosta města Karel Matoušek[19]

2.2 NÁRODNÍ MUZEUM FOTOGRAFIE

Jednou z prvních aktivit občanského sdružení Muzeum fotografie bylo založení základní sbírky pod názvem *„Zlatý fond“*. Jejími iniciátory se stali Ivo Gill (*1941), Tomáš Dvořák (*1952) a Jaroslav Prokop (*1950). Do tzv. *„Zlatého fondu Národního muzea fotografie“* se postupně, ve třech etapách, od roku 2001 do současnosti, podařilo soustředit 222 fotografií od 222 fotografů. Této sbírce se podrobněji budu věnovat až v samostatné kapitole „SBÍRKOVÝ FOND“. Příprava a vznik této kolekce trval tři roky. V květnu roku 2002 se uskutečnila v Jindřichově Hradci první akce, která pod názvem „Jindřichův Hradec v zajetí fotografů“ připravili pro o.s. Muzeum fotografie Tomáš Pospěch (*1974)

Zástupci MÚ Jindřichův Hradec a zakladatelé NMF při vkládání základního kamene muzea, 21. Červen 2002, uprostřed spodní řady starosta Karel Matoušek, vlevo nahoře Ivo Gill, Jaroslav Prokop

[19] BÖHM, Josef. Muzeum fotografie navrátilo kulturu do jezuitské koleje. *Jindřichohradecký Deník*, 22. 6. 2007. Dostupné na: https://jindrichohradecky.denik.cz/volny-cas/jh_nmf20070622.html, staženo 1.8.2024.

a Petr Zhoře (*1948). Workshop byl připravený pro studenty fotografických ateliérů a kateder uměleckých škol. Závěr workshopu se uskutečnil v netradiční formě. Podle pamětníků byly výsledky promítány na plátno připevněné na jindřichohradeckou radnici. Pro místní obyvatele to byla zajímavá atrakce. Z této akce se bohužel nezachovala fotografická dokumentace.[20]

Dne 20. června 2002 byla podepsána mezi zástupci Městského Úřadu v Jindřichově Hradci a o. s. Muzeum fotografie zakládací smlouva obecně prospěšné společnosti Národní muzeum fotografie (dále jen NMF). O tři dny později téhož roku byl vložen do zdi jezuitské koleje základní kámen Národního muzea fotografie. Konala se vernisáž výstavy první etapy Zlatého fondu NMF[21]. V tomto roce byly ustaveny i orgány NMF, proběhla volba prvního ředitele, volba výstavní rady, sbírkotvorné komise atd.

Ředitelem muzea byl zvolen bývalý kastelán Státního hradu a zámku v Jindřichově Hradci Miloslav Paulík, který významnou měrou podílel na revitalizaci těchto kulturních památek a zámku Červená Lhota[22]. Při nástupu na místo ředitele NMF mu bylo jasné, že uskutečnění záměrů rady muzea nebude snadné. Tím pro něj začala náročná etapa zajištění provozu a dostatečné finanční podpory, včetně dotací, bez kterých by se rekonstrukce nemohla realizovat. Projekt získal podporu města, Krajského úřadu Jihočeského kraje a Ministerstva kultury ČR. Finanční prostředky plynuly ze státního rozpočtu i z Evropské unie.

„Již z předchozího působiště jsem věděl, že zázraky se samy nedějí. Byla zde zajímavá myšlenka vytvořit v republice ojedinělé pracoviště, které by pomohlo české

[20] Informace čerpám z interních dokumentů získaných od Jaroslava Prokopa, jednoho ze zakladatelů muzea. Kopie poznámek v archivu autora této práce.

[21] Zkratka pro Národní muzeum fotografie o.p.s.

[22] Více o odborné činnosti M. Paulika např zde: https://www.jh.cz/cs/aktuality/radni-poprali-byvalemu-kastelanovi-a-rediteli-muzea-miloslavu-paulikovi-k-80-narozeninam.html, staženo 1.7.2024.

fotografii a zároveň zviditelnilo tento druh umění i za hranicemi státu. Krůček po krůčku jsme postupně měnili tvář tohoto objektu. Do současné doby byla budova zhodnocena investicemi ve výši zhruba 80 milionů korun,"[23] informoval ředitel Národního muzea fotografie Miloslav Paulík v roce 2007 v Jindřichohradeckém deníku.

Obrázek 1- Jezuitské koleje před rekonstrukcí, r.2002 foto: neznámý fotograf

Obrázek 2- Jezuitské koleje po rekonstrukci, r. 2012, foto: Stanislav Maxa

V letech 2003 až 2012 proběhla rozsáhlá rekonstrukce objektu jezuitské koleje, rozdělená do několika etap. Rekonstrukce byla zahájena s cílem nejen zachovat historické dědictví, ale také vytvořit moderní a funkční prostor pro NMF. Bylo nezbytné provést rozsáhlé stavební práce, včetně obnovy původní fasády, postupné rekonstrukce interiérů a modernizace technického zázemí. Speciální důraz byl kladen na zachování autentických prvků, jako jsou klenby, fresky a další architektonické detaily. Muzeum bylo vybaveno moderními technologiemi. Také bylo vytvořeno digitalizační pracoviště. Je vybavené nejmodernější technikou pro tisknutí, retuše, laminaci fotografií. Zde jsou připravovány a tisknuty materiály na výstavy, plakáty atd. Digitalizační pracoviště provádí zejména skenování dokumentů, fotografií, včetně archivních materiálů, skenování pozitivních

[23] Vice: https://jindrichohradecky.denik.cz/volny-cas/jh_nmf20070622.html, staženo 1.7. 2024.

a negativních předloh, černobílých i barevných diapozitivů, skleněných desek, nerozřezaných fotografických filmových pásů a rentgenových snímků. Na jaře 2012 byla realizována na tomto pracovišti rozsáhlá zakázka, spočívající v digitalizaci 44. 230 filmových políček z archivu Muzea Fotoateliér Seidel v Českém Krumlově.[24]

Za období deseti let, kdy Národní muzeum fotografie v Jindřichově Hradci fungovalo, realizovalo řadu aktivit, které zahrnovaly výstavy[25], vzdělávací programy, spolupráci s dalšími institucemi a podporu současných fotografů.

V roce 2012 byla vybudována stálá expozice muzea, která se věnuje historii fotografie. Její název je „Moc médií" jedná se o společný projekt s Národním technickým muzeem v Praze. Cílem expozice bylo vytvořit pohledy či mozaiku klíčových momentů v dějinách fotografické, filmové a audiovizuální techniky, propojených s jejich společenskou funkcí. „*Exponáty jsou prezentovány v kontextu technika – zobrazení – společenský a kulturní rámec, a to v interakci, která ukazuje vzájemné ovlivňování pohledu a obrazu."*[26]

„Koncepce expozice je založena na myšlence „podmíněného pohledu", která vychází z díla Jeana Baudrillarda o „moci médií". Obraz není vnímán jako nemanipulované a věrné zobrazení reality, ale jako společenský a kulturní konstrukt, který je podřízený různým touhám, přáním a potřebám svých tvůrců. Expozice si klade za cíl dekonstruovat iluzi nejvěrnější možné reprodukce reality a ukázat motivy a procesy, jakými se do výsledného obrazu promítají nejen technologická omezení a možnosti zobrazovacího media, ale především vědomé i nevědomé vlivy samotné tvůrčí činnosti. Těmito vlivy jsou motivace, osobní i širší společenské strategie, způsoby nahlížení světa a touha zobrazit svět

[24] Viz https://www.mfmom.cz/digitalizacni-pracoviste.html.

[25] Viz kapitola SOUPIS VÝSTAV.

[26]Více k expozici na https://www.mfmom.cz/moc-medii.html. [cit. 2024-08-02].

tak, jak si ho představujeme a jak ho chceme vidět.“[27] Tuto expozici lze v muzeu vidět dodnes.

Velkou škodou bylo, že tento zdánlivý klid chodu muzea narušily stupňující konflikty a neshody mezi oběma původními zakladateli Národního muzea fotografie, tedy o.s. Muzeum fotografie a zástupci města Jindřichův Hradec. V roce 2012 dospěla situace do kritické fáze. Zástupci města Jindřichův Hradec, které stálo u zrodu muzea, poskytlo prostory a další podporu, rozhodli o odchodu z Národního muzea fotografie, o.p.s. Ve stávajících prostorách zřídili pod názvem Muzeum fotografie a moderních obrazových médií instituci novou.

Proč se zakladatelé rozešli? Fotografům – v čele s Ivo Gilem – vadilo, že se NMF nevěnovalo záchraně fotografie jako kulturního dědictví. Pro Jindřichohradecké listy uvedl: *„Za deset let se tento projekt, který původně zastupitelstvo přijalo všemi svými hlasy, nenaplnil – rozhodně nespočíval jen v organizování výstav. Město několikrát zdůraznilo, že jeho prioritou je opravená jezuitská kolej. Záchrana fotografie ale spočívá v tom, že musí existovat velké depozitáře, kam se budou schraňovat celé archivy fotografů,“* řekl Gill[28]

Tehdejší představitelé města spoluzakladatelům vyčítala, že na provoz nezískali dostatečné prostředky, naopak si osobovali právo rozhodovat o programu, jak řekl starosta regionálnímu deníku v roce 2013. Cituji: *„Omezená skupina kolem pana Gila chtěla své představy uskutečnit za peníze města, ale nepřinášeli ani korunu, všechno jsme hradili my. Jejich vize byla, že si dají svého ředitele a budou řídit chod – vy byste to taky neudělal, aby vás soused doma řídil,“* reagoval tehdejší hradecký starosta Stanislav Mrvka[29].

---

[27]Více k expozici na https://www.mfmom.cz/moc-medii.html. [cit. 2024-08-02].

[28]Zdroj:https://www.denik.cz/ostatni_kultura/z-jindrichova-hradce-zmizi-unikatni-sbirka-fotografii-zlaty-fond-20130202-ysja.html.

[29]Zdroj:https://www.denik.cz/ostatni_kultura/z-jindrichova-hradce-zmizi-unikatni-sbirka-fotografii-zlaty-fond-20130202-ysja.html.

Tyto války se promítly do celého fungování muzea a předznamenaly konec Národního muzea fotografie v Jindřichově Hradci. Jediným zakladatelem obecně prospěšné společnosti NMF se dohodou stalo Muzeum fotografie, o. s. Sbírky „*Zlatý fond*“ a veškeré archivy byly z Jindřichova Hradce odvezeny. Sídlo muzea se přestěhovalo a našlo dočasné útočiště v Czech Photo Center v Praze, zatímco archivy a sbírky putovaly do depozitáře Technického muzea v Brně.[30]

V areálu bývalých Jezuitských kolejí muzeum dále funguje, ale jako multikulturní nebo multižánrový muzejní objekt pod již zmíněným novým názvem Muzeum fotografie a moderních obrazových medií. Není tedy primárně určené a zasvěcené fotografii.

V dalších kapitolách uvádím ty nejdůležitější sbírky a výstavy, které byly realizovány v období deseti let fungování Národního muzea fotografie v Jindřichově Hradci.

[30] Informace čerpány s interních rozhovorů a dokumentů získaných od Jaroslava Prokopa dne 8.7.2024. Kopie poznámek v archivu autora této práce...

3 SBÍRKOVÝ FOND

Během rozhovorů se zakladateli jsem se přesvědčil, že tvorba sbírky Národního muzea fotografie má zásadní význam – a to z několika klíčových hledisek. Především představuje realizaci jejich vize o uchování a zpřístupnění vizuálního dědictví budoucím generacím. Fotografické sbírky v muzeu slouží jako kulturní pokladnice, která dokumentuje a zachovává významné okamžiky historie, umění a společenských změn. Pro zakladatele je vytvoření takové sbírky způsobem, jak přispět k ochraně a udržení kulturního bohatství, které by jinak mohlo být zapomenuto nebo ztraceno, v nejhorším případě bohužel zničeno či vyhozeno.

Sbírky fotografií mají pro zakladatele jak profesionální, tak i osobní význam. Při vytváření tzv. Zlatého fondu komunikovali s každým autorem, jehož fotografie jsou ve sbírce zastoupeny. Scházeli se s nimi a navazovali mnohdy osobní vazby. Vznikl základ pro realizaci svých odborných a tvůrčích ambicí, často vycházející z jejich hlubokého zájmu o fotografii jako médium. Prostřednictvím sbírky mohou zakladatelé sdílet svoji vášeň a znalosti s širší veřejností, což jim přináší uspokojení a naplnění. Zároveň mohou sbírky sloužit jako základ pro akademický výzkum, což zvyšuje prestiž a význam muzea nejen v kulturní, ale i ve vědecké komunitě.

Navíc, sbírky fotografií v muzeu posilují vztahy a spolupráci mezi různými institucemi. Zakladatelé muzea tak vytvářejí platformu pro výměnu znalostí a zkušeností, což přispívá k dalšímu rozvoji a inovacím v oblasti fotografie. Tento aspekt je důležitý i z hlediska budování komunit a podporování kulturního dialogu, protože sbírky mohou přilákat návštěvníky z různých sociálních a kulturních prostředí.

Celkově vzato, sbírky fotografií znamenají naplnění zakladatelského snu o uchování a sdílení vizuálního dědictví. Slouží jako nástroj pro vzdělávání, inspiraci a kulturní výměnu, a tím přispívají k obohacení společenského a kulturního života.

Mezi nejdůležitější sbírky Národního muzea fotografie patří *„ZLATÝ FOND“, „FOND VIA LUCIS“, „FOND STORIES“, „FOND OSTŘE SLEDOVANÝ HRABAL“.*

3.1 *„ZLATÝ FOND“*

Tzv. „*Zlatý fond*“ je významnou sbírkou, která obsahuje cenné reprezentativní položky z domácí fotografie 20. století. Tato sbírka má za cíl uchovat a prezentovat klíčová díla fotografů žijících v českých zemích i fotografů žijících z nejrůznějších důvodů v zahraničí (např. Markéta Luskačová (*1944), Josef Koudelka (*1938), Antonín Kratochvíl (*1947)..). Myšlenka vytvořit tzv. „*Zlatý fond*“ se zrodila v hlavách zakladatelů muzea v čele s Ivo Gillem, začali na něm pracovat ještě před založením kamenného muzea v Jindřichově Hradci. Idea projektu předpokládala, že každý oslovený autor věnuje jednu originální výstavní zvětšeninu ve sbírkové kvalitě. Fotografie budou jednotně adjustované do rámů 70 x 100 cm a stanou se trvalým exponátem výstavní kolekce NMF; fotografové byli ve svém daru omezeni pouze tímto parametrem.

Sám Ivo Gill k tomu řekl: „Naším záměrem bylo sesbírat celý velký archiv s minimálním výběrem, aby se dílo autora zhodnotilo časem, a ne současným mentálním nastavením daného kurátora sbírky. Protože čas ukáže, co je hodnotné a co není hodnotné.“ [31]

V první etapě bylo osloveno 154 tuzemských a 25 v zahraničí žijících autorů. K první uzávěrce roku 2002 darovalo své fotografie 87 fotografů. Tyto snímky byly vystaveny už při zakládání muzea, v ještě rozbořených částech jezuitských kolejí od 22. června do 28. července 2002. V druhé etapě, která proběhla v roce 2003, darovalo muzeu své fotografie dalších 42 fotografů a v poslední etapě, roku 2004, darovalo své fotografie 91 fotografů. K dnešnímu dni je ve sbírce 222 fotografií od 222 fotografů. Tedy 222 přístupů, 222 názorů.

[31] Viz https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/kultura/zlaty-fond-ceske-fotografie-podivejte-se-co-ze-sveho-dila-vybrali-sami-umelci-65141, staženo 1.7.2024.

Na její realizaci se podíleli Tomáš Dvořák a Jaroslav Prokop.

Mezi autory jsou takové osobnosti jako Josef Koudelka, Jindřich Štreit, Antonín Kratochvíl, Jan Saudek, Libuše Jarcovjáková, Vladimír Birgus a mnoho dalších. To, že více než dvě stovky předních českých fotografů věnovaly své dílo do Zlatého fondu, symbolizuje jednotu a spolupráci umělecké komunity v naší zemi. „*Zlatý fond*“ představuje závazek NMF k uchování a prezentaci významných děl pro budoucí generaci.

Po odchodu občanského sdružení Muzea fotografie byly ojedinělé sbírky v roce 2013 odvezeny a nastalo hledání vhodných prostor pro „*Zlatý fond*“. Ten byl po dohodě s Technickým muzeem Brno uložen v depozitáři tohoto muzea, kde je dodnes.[32]

[32]Viz https://krkonossky.denik.cz/volny-cas/nejvetsi-vyber-ze-zlateho-fondu-hosti-galerie-mesta-trutnova-20150301.html, staženo 7.7.2024.

Pavel Mára, *Mechanické korpusy, Objetí III., 1997*

Karel Cudlín, *Praha 1997*

Jan Saudek, *Pocta velkému Vincencovi, 1989*

Jan Pohribny, *Z cyklu nová doba kamená, Vnitřní sbětlo 1993*

Josef Koudelka, *Československo 1968*

Robert Vano, *S Jirkou v posteli, 2002*

3.2 FOND *„VIA LUCIS“*

Sbírka byla vytvořena z výstavy, která se konala v Bruselu, zahájena 5. března 2009 a trvala do 31. března 2009. V následujícím textu se pokusím popsat přípravy a průběh výstavy, blíže k celé výstavě se vyjádřím v další části pod záhlavím „Výstavy“.

Na podzim roku 2007, s blížícím se 20. výročím sametové revoluce, byl Tomáš Pospěch osloven ředitelem NMF Miloslavem Paulíkem, zda by se jako kurátor nezapojil do projektu, který měl ukázat, jak přední čeští fotografové reflektují transformaci společnosti od roku 1989 do roku 2009. Smyslem bylo nastínit, jak se proměňovala česká společnost a jak to vybraní přední fotografové dokázali zachytil.

Sám kurátor uvedl, že oslovení přijal jako zadání připravit výstavu, která by vhodně obsáhla zvolené téma, současně reflektovala dění na české umělecké scéně, vedle toho by také reprezentativně představila českou fotografii posledních dvaceti let v zahraničí. A také shrnula to nejzajímavější, kam by se měl ubírat sbírkový plán jindřichohradeckého Národního muzea fotografie. [33]

V té době už také Tomáš Pospěch s Vladimírem Birgusem (*1954) předběžně uvažovali o výstavě *Tenkrát na Východě*, která měla sledovat, jak fotografové reflektovali společenské poměry v letech 1948–1989. Projekt *Via lucis* se proto nabízel jako svým způsobem další díl a příležitost zpracovat téma komplexně.[34]

Tomáš Prospěch se do projektu zapojil až v jeho druhé fázi, kdy už byla řada organizačních záležitostí pevně stanovena a nebylo možné je měnit a vnímal to jako výzvu

[33]Více na www.photorevue.com. 2010. Dostupné z: https://www.photorevue.com/archiv/2010/03. [cit. 2024-07-07].

[34]Vice na www.photorevue.com. 2010. Dostupné z: https://www.photorevue.com/archiv/2010/03. [cit. 2024-07-07].

přeformulovat a dále rozvinout původní podmínky. Pro co nejlepší pochopení tématu si nechal od socioložky Olgy Šmídové (*1959) připravit podklady, které co nejpřesněji formulovaly, co společnost prožívala za posledních dvacet let. Výsledky studie byly rozděleny do deseti nosných témat, které se kurátor podle svých slov snažil zaplnit obrazovým materiálem, přičemž kladl velký důraz na různé přesahy, mnohoznačnosti interpretací, individuální autorský projev a další prvky typické pro vizuální tvorbu.

Na následujících stránkách představuji celý projekt společně s názvy témat, který vybral Tomáš Pospěch společně se sociology a doplňuji autorskými fotografiemi v každé kategorii, pro lepší představu myšlenky projektu a vizualizaci.

Autoři a struktura projektu[35]

1. *Svoboda/nesvoboda* – Radovan Boček, Karel Cudlín, Jaroslav Kučera, Jiří David
2. *Náboženství, solidarita a nový (veřejný) prostor* – Jindřich Štreit, Alena Dvořáková – Viktor Fischer
3. *Transformace* – Jiří Hanke, Václav Jirásek, Daniela Dostálková
4. *Globalizace po česku* – Rafał Milach, Salim Issa – Štěpánka Stein, Kateřina Držková – Barbora Kleinhamplová
5. *Centrum periferie* – Ibra Ibrahimovič, Jaromír Čejka
6. *Svět, na který jsme ne/zapomněli* – Rudolf Jenatschke – Franz Josef Umlaut/ Martina Novozámská, Jan Vaca, Jaroslav Vraj, Jan Jindra, Mathew Monteith
7. *V pohodě* – Martin Kollar, Vojtěch Sláma, Petr Willert
8. *Noví lidé* – Adam Holý, Juliana Křížová – Jakub Vlček
9. *Nová domácnost* – Michaela Thelenová, Jiří Křenek, Andrea a Denisa Vozákovy

[35] Fotografie k projektu naleznete na v přílohách, kapitola „Via lucis 1989-2009, fotografie k projektu", vice viz str. 71

Při zpracování tématu se kurátor Tomáš Pospěch nezaměřoval pouze na samotné události, které jsou publikovány v médiích nebo by byly součástí jiných výstav, včetně každoročních *Czech Press Photo*. Zajímala ho spíše jejich interpretace, jak se jednotlivé skutečnosti za posledních dvacet let promítly do životů lidí a společnosti, jak je formovaly. Pospěch také považoval za důležité přizpůsobit koncepci výstavy kontextu instituce, která ji prezentuje, a míst, kde bude prezentována. Svou roli nevnímal jen jako příležitost k realizaci vlastních názorů a kreativity, ale také jako prostředníka mezi autorem a divákem.

Měl to být most mezi dvěma světy, tím fotografickým a diváckým. Při přípravě výstavy bylo čerpáno ze čtyř osobitých a výrazně odlišných fotografických přístupů, z pohledu reportérů, dokumentaristů, neprofesionálních fotografujících a konceptuálních umělců. Bylo zde použito i několik rozdílných procesů prezentace, tisku. Autoři výstavy osobně komunikovali s autory fotografií, nebylo čerpáno z depozitů různých sbírkových institucí či archivů muzeí. Hlavním cílem výstavy bylo vytvořit sbírku nebo kolekci fotografie pro Národní muzeum fotografie v Jindřichově Hradci.

Samotný název „*Via lucis"* byl pro Tomáše Pospěcha nešťastně použitý, proto si vytvořil svůj – tím měl být titul „Fotografie české společnosti 1989–2009". Bohužel už se s tím nedalo nic dělat, protože jak už jsem na začátku zmínil, přišel do projektu v pozdější fázi. Muzeum si totiž před tím najalo reklamní agenturu, která vytvořila tzv. libreto; majitel agentury byl údajně evangelického vyznání a tento od J. A. Komenského převzatý název mu přišel jako dobrý nápad. Další představou bylo, že Komenského citáty budou provázet celou výstavu. Podle kurátora Tomáše Pospěcha to bylo celé nešťastné, protože si nedokázal představit, že by Komenský dokázal komentovat transformaci, to, čím společnost procházela a co prožívala během sledovaných dvaceti let. Podle něho bylo nesmyslné, aby nevěřící a vůči bohu skeptickou společnost doprovázely citáty o víře.

Zvláště když samotné fotografie o víře vůbec nebyly. [36]

Sám uvedl – cituji:

„Název výstavy Via lucis (tedy Cesta světla), převzatý z titulu knihy Jana Amose Komenského, jsem dlouho považoval v mnoha ohledech za nešťastný. Poněkud mi asocioval vyprázdněnost různých nabubřelých projektů, jak se dělaly před rokem 89, a nepřipadalo mi ani, že by odrážel jazykovou a názorovou orientaci soudobé společnosti.

Příliš v ní nevidím návraty k barokní zbožnosti nebo výrazné snahy o příklon k reformované církvi. Stejné označení navíc nesou také internetové stránky jedné duchovní společnosti, jejímž cílem je „spojit síly světla k vytvoření duchovní harmonie v souladu s ideou vodnářského věku“, nebo dokonce portál příznivců satanismu. Nakonec jsme ale tento název ponechali, jen jej rozšířili o letopočty a výstižnější podtitul. Nejen proto, že už jej nebylo dost dobře možné měnit, ale můžeme v něm nacházet také některé další souvislosti. Mohl by být doprovázen uvozovkami, otazníkem, vykřičníkem i třemi tečkami. To, že těmito interpunkčními znaménky opatřen není, současně znamená, že je víceméně nese všechny. V názvu je přítomen poukaz na evropanství Jana Amose Komenského, současně odkazuje na relativizující víru ve směřování k lepší budoucnosti, ale můžeme si jej vztáhnout i na samotnou fotografii, jejíž podstatou je záznam světelných paprsků.“ [37]

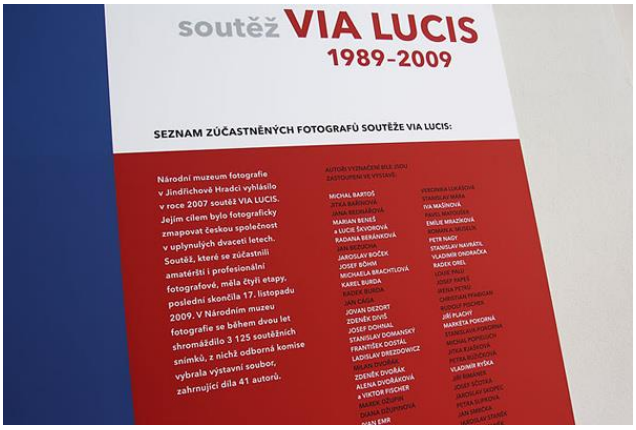
Sbírka *„Via lucis 1989–2009. Česká společnost ve fotografii“* je nadále v Jindřichově Hradci, v majetku dnešního Muzea fotografie a moderních obrazových médií.[38]

---

[36] Informace čerpám z interních rozhovorů s Tomášem Pospěchem, Horní Bečva, červen 2024. Kopie poznámek v archivu autora této práce.

[37]Více viz DIGIfoto, rok 2010, č.4, s. 32.

[38]Kurátor projektu a výstavy: Tomáš Pospěch, organizační spolupráce: Miloslav Paulík, Miroslav Vojtěchovský, Olga Šmídová, Ladislav Kopecký, Alena Lábová.

Součástí akce byla i soutěž *Via lucis 1989–2009*, která trvala dva roky (2007–2009) a byla rozdělena do čtyř kol a fotograficky měla zmapovat období dvaceti let po revoluci očima amatérských i profesionálních fotografů. V Národním muzeu fotografie se během dvou let vybralo 3125 soutěžních snímků, z nich bylo odbornou porotou vybráno 41 autorů pro výstavní soubor. Tato soutěž byla prezentována společně s kurátorskou výstavou Tomáše Pospěcha v Národním muzeu fotografie v Jindřichově Hradci. Besedu zde měl prof. Jindřich Štreit a komentovanou prohlídku Tomáš Pospěch. Zahájení bylo 17. dubna 2010.

Fotografie z výstavy "*Via Lucis*" v NMF v Jindřichově Hradci. Foto archiv muzea.

Komentovaná prohlídka výstavy "*Via Lucis*", Tomaš Pospěch. Foto archiv muzea.

Beseda s Jindřichem Štreitem, výstava "*Via Lucis* ", Jindřichův Hradci. Foto archiv muzea

3.3 FOND *„STORIES"*

Tříletý projekt z programu „*Cíl 3 Evropská územní spolupráce Česká republika – Rakousko 2007–2013*" tematicky mapoval společnou historii Čechů a Rakušanů žijících v jižních Čechách a ve Waldviertelu po druhé světové válce, a to prostřednictvím vybraných měst a obcí. Projekt nazvaný „*Stories"* se zaměřil na životní příběhy místních obyvatel. Vedoucím projektu byl ředitel muzea Miloslav Paulík, manažerkou projektu Eva Florová.

Historici, kteří se specializovali na období 1945 až 1989, spolupracovali s dvaceti českými a rakouskými fotografy. Ti v terénu dokumentovali, jak se historie promítla do současného života lidí v příhraničí. Zachycovali obyvatele při práci, po návratu domů, při odpočinku, oslavách a zábavě. Fotografie zobrazují lidi v radostných i smutných momentech, během všedních i svátečních dnů. Tyto snímky odhalují rozdílnosti obou regionů, specifické rysy pohraničí a společné prvky, které spojují lidi z obou zemí.

Realizátoři projektu „*Stories*", zainteresovaní partneři a donátoři chtějí věřit, že územní spolupráce v oblasti vědy a umění nejen přispěla k lepšímu poznání historických souvislostí, ale také prostřednictvím setkávání lidí z obou stran hranice podporuje a bude nadále podporovat dobré sousedské vztahy mezi Rakouskem a Českem. Tento cíl byl ústředním motivem snah všech zúčastněných.

V rámci projektu vznikla putovní výstava *„Stories.Příběhy lidí na hranici",* prospekt k putovní výstavě, hlavní fotografická výstava „*Stories"*, katalog k hlavní výstavě a publikace *„Tak blízcí a přece tak vzdálení. Lidé v jižních Čechách a ve Waldviertelu 1945-1989"* v české a německé verzi, doplněná texty historiků.

„Česká verze kolektivní monografie je publikačním výstupem mezinárodního projektu „Stories. Příběhy na hranici", který dokumentoval životní osudy Čechů a Rakušanů žijících v příhraničních oblastech jižních Čech a severního Waldviertelu v Dolních Rakousích v období druhé poloviny dvacátého století. V první části knihy jsou zachyceny výsledky práce českých a rakouských historiků a etnografů soustředěných

v badatelském týmu Waldviertel Akademie dokumentujícím vývoj na Jindřichohradecku, Horn a Waidhofen an der Thaya. Druhá část knihy přináší výsledky práce badatelského týmu Jihočeského muzea v Českých Budějovicích, který prováděl výzkum na české straně hranice v regionu Českovelenicka a Novohradska.“[39]

Byla uspořádána přeshraniční třídenní veřejná vědecká konference v Groß-Sieghartsu, četné besedy s historiky pro školy a veřejnost, a závěrečný seminář o životě v česko-rakouském pohraničí v letech 1945–1989.

Projekt a obě výstavy byly dosud představeny na více než třech desítkách míst v České republice a v Rakousku – v Jindřichově Hradci, Nové Bystřici, Kunžaku, Českém Rudolci, Českých Velenicích, Rapšachu, Suchdole nad Lužnicí, Nových Hradech, Benešově nad Černou, Pohorské Vsi, ve Waidhofenu an der Thaya, v Kautzenu, Groß-Sieghartsu, Hornu, Ludweis-Aigenu, ve Vídni a dalších městech.

Sbírka fotografií z tohoto projektu je stále uložena v Muzeum fotografie a moderních obrazových médií v Jindřichově Hradci.

[39] Publikace dosutupná na: https://www.usd.cas.cz/publikace/tak-blizci-a-prece-tak-vzdaleni-lide-v-jiznich-cechach-a-ve-waldviertelu-1945-1989/. [cit. 2024-07-07].

Fotografie k projektu ***„STORIES“***

Jana Hunterová, *Sedlo, 2011*

Jiří Tiller, *Divadlo, 2010*

Johann Fenz, *Oedt ,2010*

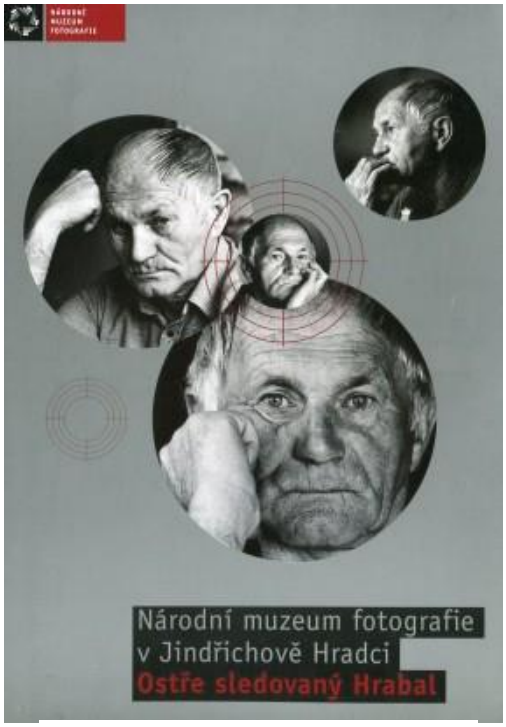

Stanislav Maxa, *Procesí, 2010*

3.4 FOND *„OSTŘE SLEDOVANÝ HRABAL“*

Sbírka fotografií vznikla k putovní výstavě, která byla plánovaná na 10. výročí od smrti Bohumil Hrabala, kurátorstvím byla pověřená Hana Hamplová (*1951). Toto téma pro ni bylo osobní a blízké, protože spisovatele opakovaně fotografovala. Na výstavě je její práce také zastoupena.

Myšlenka vytvořit výstavu fotografií, která komplexně představí spisovatelův život, má své opodstatnění, jelikož byl za svůj život mnohokrát fotografován, často velmi dobrými autory, viz alespoň autoři jako Václav Chochola nebo Miloň Novotný. Často jim pózoval, což může vyvrátit mýtus o jeho plachosti. Muzeum použilo snímky z dětství a mládí spisovatele, které nyní vlastní Tomáš Mazal (*1956)[40]. Tyto dokumenty byly skenovány, retušovány a tisknuty na velkoformátových tiskárnách. Výsledkem jsou snímky v takové velikosti a technické kvalitě, která fotografiím hodně pomohla.

Plakát k výstavě "Ostře sledovaný Hrabal"

Výstava měla trvat od července do 26. srpna 2007, pro velký úspěch ale byla prodloužena. Kurátorka výstavy Hana Hamplová se o výstavě vyjádřila pro *Brněnský deník*: *„Výstava je rozdělena do několika tematických celků, které zachycují Hrabalův život: dětství, intimní okamžiky, vrchol jeho tvůrčího období, setkání Hrabala s významnými osobnostmi, stáří a zvláštní skupina fotografií z filmových*

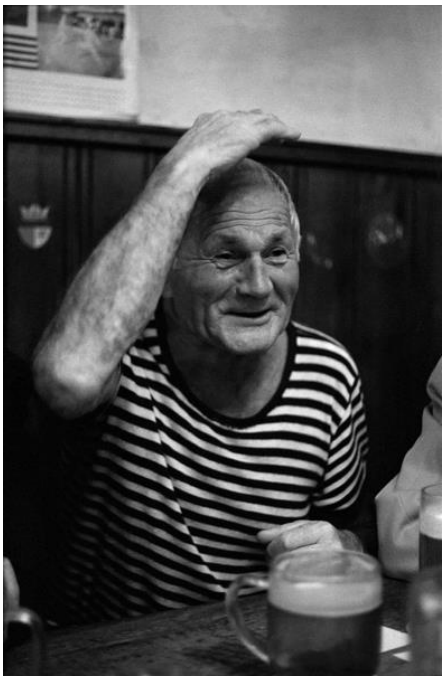
[40] Tomáš Mazal je český fotograf, básník, esejista, editor, dokumentarista a životopisec Bohumila Hrabala. Více informací na. https://cs.wikipedia.org/wiki/Tomáš_Mazal.

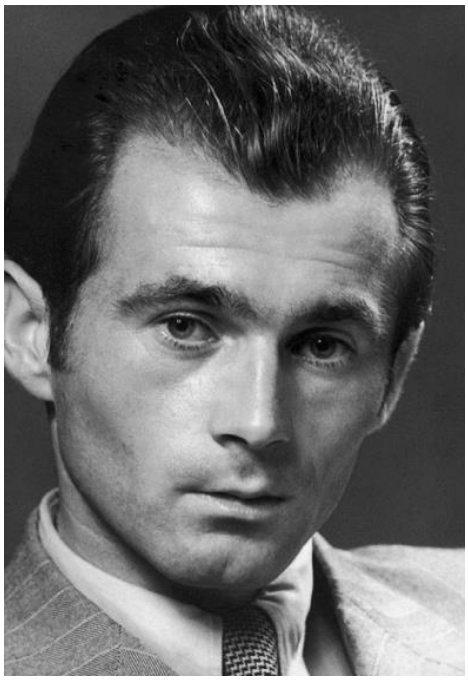
a divadelních adaptací Hrabalových děl. Fotografie pořídili například fotografové Taras Kuščynskyj, Václav Chochola nebo Michal Tůma, ale i fotografové neznámí.“ [41]

Výstavu doplňovaly trojrozměrné exponáty, jako věž z balíků ze sběrných surovin, stůl s psacím strojem a deskou, tvořenou fotografickou dokumentací odkládaných předmětů při procesu psaní, ale také citace z Hrabalových děl nebo instalace vytvořená z různých knižních vydání.

[41] Dostupné na https://brnensky.denik.cz/volny-cas/hrabal_fotografie_radnice_2008.html.

Fotografie, které byly použity na výstavě „*Ostře sledovaný Hrabal*"

4 VÝSTAVY

Výstavy v institucích, jakou je Národní museum fotografie by měly mít zásadní význam nejen pro odbornou veřejnost, ale také pro širší skupinu diváků. Slouží jako platforma pro prezentaci historických i současných fotografií, což přispívá k uchování kulturního dědictví. Samotné výstavy umožnují návštěvníkům nahlédnout do různých epoch a stylů fotografického umění, čímž podporují vzdělávání a povědomí o vývoji tohoto media.

Význam výstav spočívá v podpoře a propagaci umělecké tvorby. Prezentace děl renomovaných i začínajících fotografů poskytuje umělcům prostor pro zviditelnění jejich práce a zároveň nabízí návštěvníkům možnost seznámit se s různými přístupy a technikami ve fotografii. Výstavy tak fungují jako most mezi umělci a veřejností, což podporuje kulturní výměnu a inspiraci.

Výstavy tedy plní mnoho důležitých rolí. Uchovávají a prezentují kulturní dědictví, podporují uměleckou tvorbu, vzdělávají veřejnost a přispívají k ekonomickému rozvoji instituce. Jejich význam je neocenitelný pro rozvoj a udržení fotografické kultury a umění.

Když jsem soustředil podklady pro tuto práci, velmi mě překvapilo, že jsem nebyl schopen ani od muzea, ani od jeho zakladatelů získat časový ucelený soupis všech výstav za celé období fungování Národního muzea fotografie v Jindřichově Hradci. Proto vybírám pouze ty nejzásadnější a v přílohách uvedu jenom některé, dostupné ze zdrojů.[42]

Podle všeho byla nejvýznamnější akcí úvodní výstava při otevření, výstava Zlatého fondu, dále výstava k 20. výročí od Sametové revoluce „*Via lucis 1989–2009. Česká*

[42] Dostupné z: https://cs.isabart.org/institution/4294. [cit. 2024-07-07].

společnost ve fotografii“, v Bruselu a na konec retrospektivní výstava „*Miroslav Hucek 75“*.

4.1 PROJEKT *„ZLATÝ FOND“*

K nejvýznamnějším akcím patřila bezesporu výstava tzv. *„Zlatého fondu“,* první sbírky fotografií, sestavené z darů současných fotografů NMF. Výstava byla uspořádána při příležitosti uložení základního kamene Národního muzea fotografie. Konala se od pátku 21. června 2002. Částečně probíhala i v prostorách výstavní síně „13“ v Okresním muzeu, další část byla instalována v ještě nerekonstruovaných částech jezuitské koleje.

Zahájení výstavy „*Zlatý fond*“ v nerekonstruovaných prostorách jezuitské koleje v Jindřichově Hradci. Foto archiv Jaroslava Prokopa.

4.2 PROJEKT *„MIROSLAV HUCEK 75“*

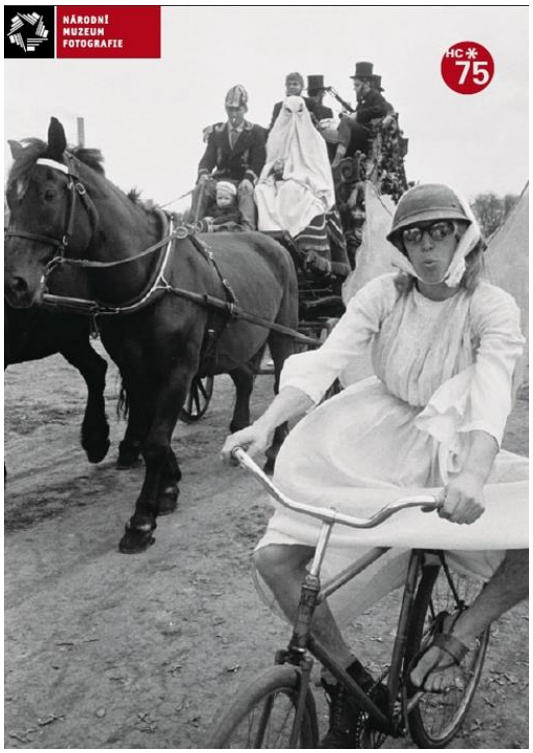
Průřez tvorbou Miroslava Hucka od poloviny 50. let představila v Národním muzeu fotografie výstava černobílých fotografií, doplněná ukázkami jeho práce v časopise Mladý svět a dalších publikací. Tento projekt, uspořádaný k příležitosti autorových 75. narozenin, zahrnul i následující výstavy: Výtvarné centrum Chagall v Ostravě s výstavou *„Málo hudby“* (5. 5. – 17. 7. 2009), Institut français v Praze s výstavou *„Dopis Francouzům“* (15. 5. – 11. 7. 2009) a Staroměstská radnice v Praze s výstavou *„Pražáci“* (28. 5. – 13. 6. 2009).

V prostorách Národního muzea fotografie byly postupně v měsících červenec až říjen 2009 instalovány výběry z výše uvedených výstav.

Miroslav Hucek je považován za legendu české humanistické fotografické školy. Jeho černobílá tvorba slouží jako přehledná učebnice reportážní fotografie. Do povědomí veřejnosti vstoupil počátkem šedesátých let, kdy probíhaly velké změny na hudební scéně, vznikala divadla malých forem, jazzové kluby a konaly se večery poezie. Mladí lidé se bouřili proti předválečné generaci a život nabíral netušenou dynamiku. V roce 1960 začal Hucek spolupracovat s týdeníkem *Mladý svět* a v roce 1962 se stal jeho fotoreportérem. Hucek však nebyl reportérem v pravém slova smyslu, protože nevyhledával atraktivní prostředí pro své záběry, ale zaměřoval se na projevy lidství, které zprostředkovával prostřednictvím tisku. Osobní svědectví doby a jeho zobrazení získaly Huckovi důvěru a přízeň veřejnosti. Po roce 1975, pod tlakem politických změn, odešel z tiskové sféry do svobodného povolání. Fotografii však neopustil a začal pracovat na větších cyklech, které prezentoval na výstavách nebo v publikacích. Mezi jeho díla patří cykly jako *„Takoví jsme byli?“, „Vesnice“, „Jak chutná polibek“, „Všude žijí lidé“, „U nás ve Zbraslavi“, „Otec rodině“* a další.

Za předchozích padesát let měl Miroslav Hucek více než padesát samostatných a účastnil se celé řady kolektivních výstav. Je autorem několika samostatných publikací

a spolupracoval na více než padesáti dalších knihách. Ve své retrospektivě představil průřez svou černobílou tvorbou od roku 1957 do roku 2009.

Plakáty k výstavě „*Miroslav Hucek. Retrospektiva 75*“. Archiv NMF.

4.3 PROJEKT *„VIA LUCIS 1989- 2009. ČESKÁ SPOLEČNOST VE FOTOGRAFII“*

Národní muzeum fotografie v Jindřichově Hradci se stalo organizátorem projektu, jehož cílem bylo fotograficky zmapovat soudobé české dějiny v období dvou dekád od sametové revoluce. Projekt byl rozdělen na dvě části – na kurátorský výběr Tomáše Pospěcha z děl profesionálních fotografů a na sběr fotografií v rámci soutěže. Kurátorskému výběru *„Via lucis 1989–2009. Česká společnost ve fotografii“* byl udělen statut oficiální doprovodné akce českého předsednictví v Radě Evropské unie a v březnu 2009 byl prezentován v prostorách českého zastoupení při EU v Bruselu. Dále byla výstava představena v listopadu 2009 na festivalu Měsíc fotografie v Bratislavě. Druhou část projektu představovala soutěž *„Via lucis 1989- 2009*“, určená především amatérům. V Národním muzeu fotografie se během dva roky trvající soutěže nashromáždilo 3 125 snímků, z nichž odborná komise vybírala fotografie do druhé části výstavy.[43]

Komentovaná prohlídka výstavy *„Via lucis 1989–2009. Česká společnost ve fotografii“* s Tomáš Pospěch. Foto archiv Muzea fotografie a moderních obrazových médií.

[43] *“Via lucis 1989-2009. Česká společnost ve fotografii”*. Národní muzeum fotografie, 17.4.-21.6. 2010. Kurátor Tomáš Pospěch.

ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsem se zaměřil na problematiku Národního muzea fotografie v Jindřichově Hradci, analyzoval jsem jeho vznik, fungování a rozkol mezi zakladateli myšlenky muzea a představiteli místní samosprávy. Moje práce je založená na analýze dochovaných archivních materiálů a literatury. Pracuji s informacemi získanými cestou sběru orální historie od zainteresovaných osob. Neopomíjím ani odbornou činnost muzea a její výstup směrem k veřejnosti. Dotkl jsem se i problému, který nastal ve spolupráci města a zakladatelů muzea. Vzniklá situace se ukázala jako velmi problematická, a nakonec vedla k nestabilitě celého projektu.

Národní muzeum fotografie mělo ambiciózní cíl. Chtělo se stát významným centrem pro uchovávání, studium a prezentaci fotografického dědictví. Přes počáteční nadšení a slibný start však muzeum čelilo řadě problémů, které postupně vedly k jeho úpadku.

Zkoušel jsem se hlouběji zamyslet a analyzovat důvody, proč spolupráce mezi zakladateli, vedením muzea a městem nefungovala. Po četných rozhovorech a diskuzích s lidmi, kteří se kolem instituce pohybovali, jsem usoudil, že klíčovým problémem byl nesoulad v prioritách, nedostatečná komunikace a různé politické a ekonomické tlaky. Domnívám se, že tyto faktory vedly postupem času k častým konfliktům, které podkopávaly úsilí o dlouhodobou stabilitu a rozvoj muzea. Rozdílné názory na financování a využití zdrojů často měly za následek napětí mezi vedením muzea a zástupci města Jindřichův Hradec. Jelikož město pracovalo s omezenými prostředky na financování chodu muzea, rozcházely se jeho možnosti s plány a vizemi zakladatelů, tím byl způsoben i odklon od plánovaného uměleckého směřování muzea. Politické změny ve vedení města a rozdílné názory městské správy způsobily neshody ohledně řízení a směřování muzea. Tyto rozdíly často bránily dosažení konsenzu a efektivního rozhodování. Nedostatečná komunikace mezi zakladateli, vedením muzea a městem vedla k nedorozuměním a zhoršovala tím pádem vztahy. Transparentní a otevřená diskuze všech zúčastněných stran

mohla potenciálně předejít mnoha konfliktům a možná to mohlo zabránit odchodu společnosti Národního muzea fotografie z Jindřichova Hradce.

Navzdory těmto obtížím je důležité vyzdvihnout také úspěchy a pozitivní dopady, které museum během svého působení mělo. Přineslo významné kulturní obohacení v podobě rozsáhlé fotografické kolekce tzv. Zlatého fondu, poskytlo městu možnost zrekonstruovat chátrající objekt, přispělo k rozvoji fotografické kultury u nás. Byla zde připravena řada kvalitních výstavních projektů a dalších akcí (viz např. *„Via lucis 1989-2009. Česká společnost ve fotografii“, „Zlatý fond“, „Stories“*)

V konečném zhodnocení můžeme konstatovat, že neúspěch Národního muzea fotografie v Jindřichově Hradci je výsledkem komplexního souboru faktorů, které zahrnovaly nejen interní problémy muzea, ale i širší kontext spolupráce s městem a celkového nastavení kulturní politiky. Abychom předešli podobným situacím v budoucnosti, je nezbytné zajistit lepší komunikaci, jasnější definování priorit a stabilnější finanční podporu kulturních institucí.

ROZHOVORY

V průběhu přípravy práce jsem oslovil čtyři osobnosti z fotografického prostředí. Všem jsem položil tři otázky spojené s problematikou Národního muzea fotografie.

- *Co myslíte, že bylo v projektu Národního muzea fotografie správně?*
- *Co myslíte, že byl odhadnuto naopak špatně?*
- *Čemu se v budoucnu při plánování projektu Národního muzea fotografie vyhnout?*

Jaroslav Prokop, jeden ze zakladatelů a dnešní předseda Národního muzea fotografie,

Co myslíte, že bylo v projektu Národního muzea fotografie správně?

"Koncepce, idea konečně instituce, která by se v ČR zabývala výhradně fotografií. Na rozdíl od okolních zemích nebylo v ČR, do vzniku této instituce, něco jako Muzeum fotografie."

Co myslíte, že byl odhadnuto naopak špatně?

"Obecně menší zájem, mimo oblast fotografů a snad i některých teoretiků fotografie, o vznik takto specializované instituce. Možná je to dáno i nedostatkem intenzivního zapojení jiných subjektů do projektu, nízkou propagací u širší veřejnosti(?)"

Čemu se v budoucnu při plánování projektu muzea fotografie vyhnout?

"Dosavadní snad jisté izolovanosti, nízké propagaci projektu mimo oblast fotografů, ale i mladé fotografické generace. Je třeba zapojit do projektu i více manažerské typy, economy, nové absolventy fotografických škol apod."

Miloslav Paulík, bývalý ředitel Národního muzea fotografie v Jindřichově Hradci,

Co myslíte, že bylo v projektu Národního muzea fotografie správně?

"Myšlenka vzniku NMF byla dobrá, pozitivní a obsahově zakladateli, co se týká projektu, dobře nastavená. Bohužel ukázalo se, že má mnoho úskalí. Zakladatelé si musí uvědomit, že v případě, že zakládají nadaci či v Jindřichově Hradci obecně prospěšnou společnost, že jde o finančně náročný provoz od mzdových, materiálních, provozních a řady dalších nákladů, výstavních (např. zajištění výstav)..."

Co myslíte, že byl odhadnuto naopak špatně?

"Při zakládání Národního muzea fotografie je vhodnější se soustředit na státní organizaci krajského či celostátního významu. Situované do blízkosti většího města, která již může perspektivně budovat a rozvíjet myšlenku muzea fotografie...V případě Jindřichova Hradce se podařilo i za omezené finanční prostředky mnohé představy uskutečnit, ať už celou řadou výstav, tak i prezentací v zahraničí, dlouhodobými expozicemi ve spolupráci s Národním technickým muzeem v Praze či vytváření tématických okruhů a spoluprací se zahraničními partnery (Rakousko, Maďarsko...)"

Čemu se v budoucnu při plánování projektu muzea fotografie vyhnout?

"Diskutovat na téma, zda založení muzea fotografie v Jindřichově Hradci byla chyba, či zda tato myšlenka ztroskotala na nedostatku finančních prostředků spoluzakladatelů by si vyžádalo hlubší zamyšlení."

Josef Moucha, český fotograf, teoretik fotografie, novinář, spisovatel a pedagog,

Co myslíte, že bylo v projektu Národního muzea fotografie správně?

"Samotná potřeba muzea fotografie je nepochybná."

Co myslíte, že byl odhadnuto naopak špatně?

"Už v prosinci 1989 žádal Studentský stávkový výbor FAMU o budovu Muzea Klementa Gottwalda, tedy o stavbu, kterou koncem 19. století v Rytířské ulici vybudovala Městská spořitelna pražská. Dokonce byl pro ministerstvo kultury sepsán statut zamýšleného muzea fotografie a schéma jeho řídící struktury včetně organizačního řádu – jak instituce samotné, tak její vědecké rady, ba rovněž nákupní či skartační komise. Třebaže měla vize muzea, označovaného jako Centrum československé fotografie, podporu obou tehdejších ministrů kultury a údajně i dalších politiků včetně prezidenta Václava Havla, stejně jako osobností z řad odborníků, nepodařilo se uzavřít smlouvu o spolupráci s Českou státní spořitelnou. Ta o budovu usilovala rovněž – a úspěšně. Tak dalekosáhlý projekt, jakým muzeum je, si žádá nejenom investici do rekonstrukce nebo stavby sídla, nýbrž průběžné financování svého chodu… Usuzuji, že zájmová iniciativa fotografů nestačí."

Čemu se v budoucnu při plánování projektu muzea fotografie vyhnout?

"Insolvenci, jakož i závislosti osudu sbírky a zakládané instituce na libovůli investorů."

Vladimír Birgus, je český fotograf, historik fotografie a vysokoškolský profesor.

Co myslíte, že bylo v projektu Národního muzea fotografie správně?

"Samotná myšlenka vybudovat u nás samostatné Muzeum fotografie byla prosazována už Rudolfem Skopcem. Ale současně bylo jasné, že žádné nové muzeum už nemůže získat tak kvalitní sbírku fotografie jakou má Uměleckoprůmyslové museum v Praze nebo Moravská galerie v Brně. Muzeum v Jindřichově Hradci tak mělo být zaměřeno na současnou fotografii, výstavy, pořádání workshopů a podle mého názoru na profesionální ukládání rozsáhlých pozůstalostí fotografií po vzoru francouzské Mise pro fotografické dědictví. Protože UPM nebo Moravská galerie zahrnují do svých sbírek a depozitářů jenom zcela výjimečně rozsáhlé pozůstalosti či věnované autorské kolekce o stovkách či tisících položek. "

Co myslíte, že byl odhadnuto naopak špatně?

"Jindřichův Hradec je příliš malé a dopravně obtížně dosažitelné město pro tak rozsáhlý projekt Národního muzea fotografie. Bylo iluzorní předpokládat, že třeba z Brna nebo z Prahy tam bude jezdit mnoho návštěvníků. Hlavním problémem však bylo, že muzeum nemělo kvalitní kurátory, kteří by se dobře orientovali v historické i současné fotografii, měli zkušenosti s organizací velkých výstav a měli dobré odborné kontakty v Česku i v zahraničí. Stejně tak mu chyběli kvalitní manažeři. Spoléhat na nadšené externisty bylo naivní. Právně nebylo dostatečně vyřešeno komu vlastně sbírka, do níž věnovalo svá díla mnoho fotografů, vlastně patří. "

Čemu se v budoucnu při plánování projektu muzea fotografie vyhnout?

"Amaterismu a naivitě."

JMENNÝ REJSTŘÍK:

B

Baudrillarda Jean, 30
Birgus Vladimír, 35, 38
Boček Radovan, 39

C

Císař Čestmír, 13
Cudlín Karel, 39

Č

Čejka Jaromír, 39

D

David Jiří, 39
Dostál Pavel, 19, 20, 24
Dostálková Daniela, 39
Drtikol František, 12
Držková Kateřina, 39
Dvořák Tomáš, 17, 27, 35
Dvořáková Alena, 39

E

Einhorn Erich, 13

F

Fárová Anna, 13
Fischer Viktor, 39
Florová Eva, 44

G

Gill Ivo, 17, 27, 31, 35

H

Hamplová Hana, 46
Hanke Jiří, 39
Havel Václav, 24
Heger Filip, 26
Hlušička Jiří, 12
Holešovský Karel, 12
Holý Adam, 40
Hrabal Bohumil, 46
Hucek Miroslav, 51
Hucka Miroslav, 49

Ch

Chochola Václav, 46
Chocholová Blanka, 17

I

Ibrahimovič Ibra, 39
Issa Salim, 39

J

Jarcovjáková Libuše, 35
Jenatschke Rudolf, 39
Jindra Jan, 39
Jirásek Václav, 39

K

Kačer Jaroslav, 12
Kahuda František, 13
Kleinhamplová Barbora, 39
Kollar Martin, 39

Komenský J.A., 40
Kopecký Ladislav, 41
Koudelka Josef, 25, 35
Kratochvíl Antonín, 25, 35
Křenek Jiří, 40
Křížová Juliana, 40
Kučera Jaroslav, 39
Kuščynskyj Taras, 46

L

Lábová Alena, 41

M

Markl Antonín, 8
Matějková Ivana, 17
Matoušek Karel, 24, 26
Mazal Tomáš, 46
Milach Rafal, 39
Monteith Mathew, 39
Mrvka Stanislav, 31

N

Náprstek Vojta, 8, 10, 11
Novotný Miloň, 46
Novozámská Martina, 39

P

Paulík Miloslav, 24, 28, 38, 41, 44
Pecka Jaroslav, 22
Phipps Sternbergová Diana Franziska, 18
Pospěch Tomáš, 27, 38, 40, 41, 43, 53
Prokop Jaroslav, 16, 17, 27, 35

S

Saudek Jan, 35
Scheufler Pavel, 13, 18
Skopec Rudolf, 12, 13
Sláma Vojtěch, 39
Stein Štěpánka, 39

Š

Šmídová Olga, 41
Štreit Jindřich, 22, 25, 35, 39, 43

T

Thelenová Michaela, 40
Tůma Michal, 47

V

Vaca Jan, 39
Vlček Jakub, 40
Vojtěchovský Miroslav, 19, 24, 41
Vozákovy Denisa a Andrea, 40
Vraj Jaroslav, 39

W

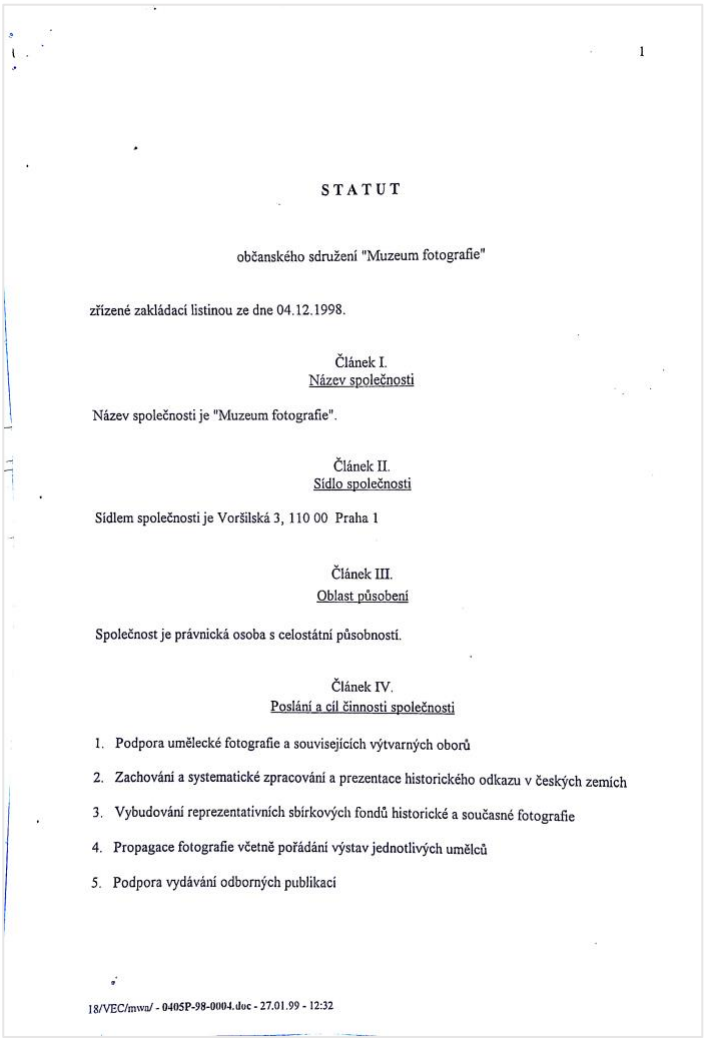
Willert Petr, 39

Z

Zhoře Petr, 27

PŘÍLOHY

Příloha 1

STATUT

občanského sdružení "Muzeum fotografie"

zřízené zakládací listinou ze dne 04.12.1998.

Článek I.
Název společnosti

Název společnosti je "Muzeum fotografie".

Článek II.
Sídlo společnosti

Sídlem společnosti je Voršilská 3, 110 00 Praha 1

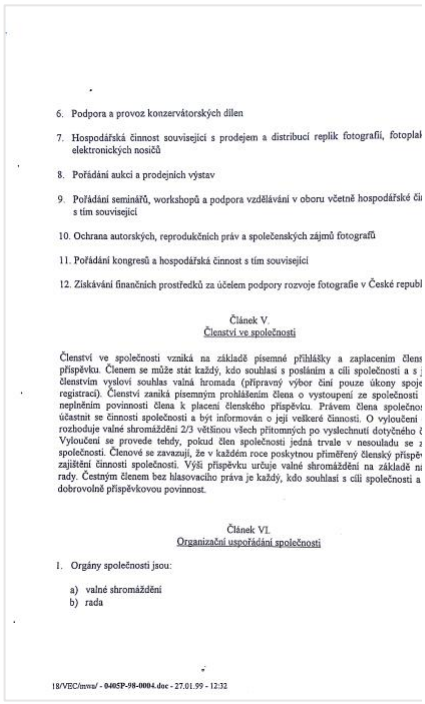
Článek III.
Oblast působení

Společnost je právnická osoba s celostátní působností.

Článek IV.
Poslání a cíl činnosti společnosti

1. Podpora umělecké fotografie a souvisejících výtvarných oborů
2. Zachování a systematické zpracování a prezentace historického odkazu v českých zemích
3. Vybudování reprezentativních sbírkových fondů historické a současné fotografie
4. Propagace fotografie včetně pořádání výstav jednotlivých umělců
5. Podpora vydávání odborných publikací

Zakládací listina o.s. Muzea fotografie, ze dne 27.1.1999. Archiv Josefa Mouchy, Praha.

6. Podpora a provoz konzervátorských dílen

7. Hospodářská činnost související s prodejem a distribucí replik fotografií, fotopla elektronických nosičů

8. Pořádání aukcí a prodejních výstav

9. Pořádání seminářů, workshopů a podpora vzdělávání v oboru včetně hospodářské či s tím související

10. Ochrana autorských, reprodukčních práv a společenských zájmů fotografů

11. Pořádání kongresů a hospodářská činnost s tím související

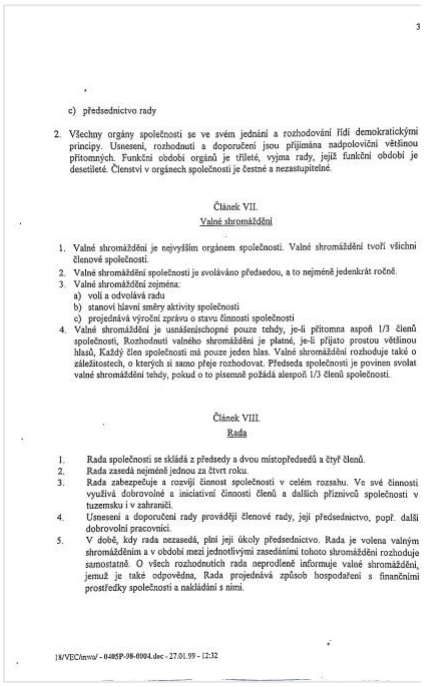
12. Získávání finančních prostředků za účelem podpory rozvoje fotografie v České republ

Článek V.
Členství ve společnosti

Členství ve společnosti vzniká na základě písemné přihlášky a zaplacením člens příspěvku. Členem se může stát každý, kdo souhlasí s posláním a cíli společnosti a s j členstvím vysloví souhlas valná hromada (přípravný výbor činí pouze úkony spoje registrací). Členství zaniká písemným prohlášením člena o vystoupení ze společnosti neplněním povinností člena k placení členského příspěvku. Právem člena společno účastnit se činnosti společnosti a být informován o její veškeré činnosti. O vyloučení rozhoduje valné shromáždění 2/3 většinou všech přítomných po vyslechnutí dotyčného č Vyloučení se provede tehdy, pokud člen společnosti jedná trvale v nesouladu se z společnosti. Členové se zavazují, že v každém roce poskytnou přiměřený členský příspě zajištění činnosti společnosti. Výši příspěvku určuje valné shromáždění na základě ni rady. Čestným členem bez hlasovacího práva je každý, kdo souhlasí s cíli společnosti a dobrovolně přispěvkovou povinnost.

Článek VI.
Organizační uspořádání společnosti

1. Orgány společnosti jsou:
   a) valné shromáždění
   b) rada

c) předsednictvo rady

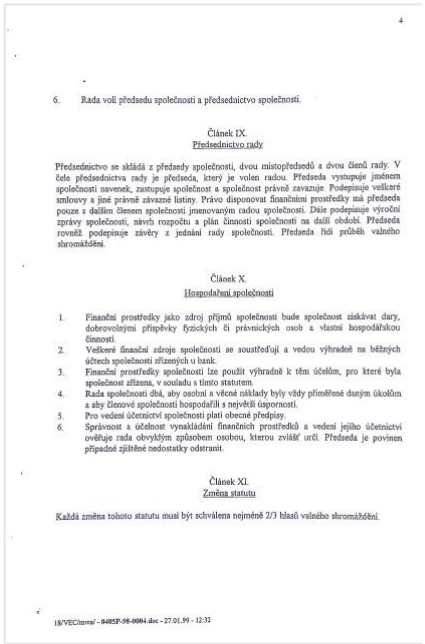
2. Všechny orgány společnosti se ve svém jednání a rozhodování řídí demokratickými principy. Usnesení, rozhodnutí a doporučení jsou přijímána nadpoloviční většinou přítomných. Funkční období orgánů je tříleté, vyjma rady, jejíž funkční období je desetileté. Členství v orgánech společnosti je čestné a nezastupitelné.

Článek VII.
Valné shromáždění

1. Valné shromáždění je nejvyšším orgánem společnosti. Valné shromáždění tvoří všichni členové společnosti.
2. Valné shromáždění společnosti je svoláváno předsedou, a to nejméně jedenkrát ročně.
3. Valné shromáždění zejména:
   a) volí a odvolává radu
   b) stanoví hlavní směry aktivity společnosti
   c) projednává výroční zprávu o stavu činnosti společnosti
4. Valné shromáždění je usnášeníschopné pouze tehdy, je-li přítomna aspoň 1/3 členů společnosti, Rozhodnutí valného shromáždění je platné, je-li přijato prostou většinou hlasů, Každý člen společnosti má pouze jeden hlas. Valné shromáždění rozhoduje také o záležitostech, o kterých si samo přeje rozhodovat. Předseda společnosti je povinen svolat valné shromáždění tehdy, pokud o to písemně požádá alespoň 1/3 členů společnosti.

Článek VIII.
Rada

1. Rada společnosti se skládá z předsedy a dvou místopředsedů a čtyř členů.
2. Rada zasedá nejméně jednou za čtvrt roku.
3. Rada zabezpečuje a rozvíjí činnost společnosti v celém rozsahu. Ve své činnosti využívá dobrovolné a iniciativní činnosti členů a dalších příznivců společnosti v tuzemsku i v zahraničí.
4. Usnesení a doporučení rady provádějí členové rady, její předsednictvo, popř. další dobrovolní pracovníci.
5. V době, kdy rada nezasedá, plní její úkoly předsednictvo. Rada je volena valným shromážděním a v období mezi jednotlivými zasedáními tohoto shromáždění rozhoduje samostatně. O všech rozhodnutích rada neprodleně informuje valné shromáždění, jemuž je také odpovědna, Rada projednává způsob hospodaření s finančními prostředky společnosti a nakládání s nimi.

6. Rada volí předsedu společnosti a předsednictvo společnosti.

Článek IX.
Předsednictvo rady

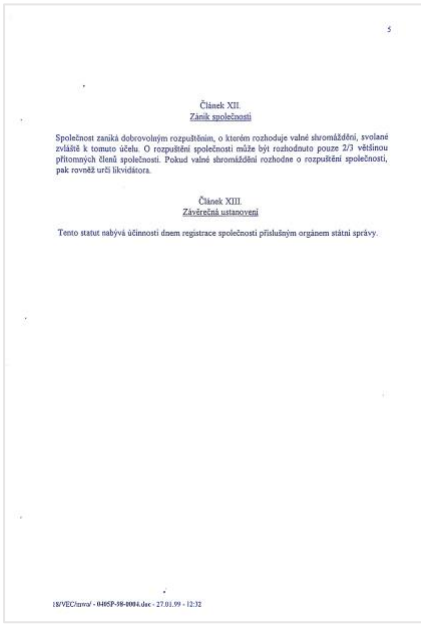
Předsednictvo se skládá z předsedy společnosti, dvou místopředsedů a dvou členů rady. V čele předsednictva rady je předseda, který je volen radou. Předseda vystupuje jménem společnosti navenek, zastupuje společnost a společnost právně zavazuje. Podepisuje veškeré smlouvy a jiné právně závazné listiny. Právo disponovat finančními prostředky má předseda pouze a dalším členem společnosti jmenovaným radou společnosti. Dále podepisuje výroční zprávy společnosti, návrh rozpočtu a plán činnosti společnosti na další období. Předseda rovněž podepisuje závěry z jednání rady společnosti. Předseda řídí průběh valného shromáždění.

Článek X.
Hospodaření společnosti

1. Finanční prostředky jako zdroj příjmů společnosti bude společnost získávat dary, dobrovolnými příspěvky fyzických či právnických osob a vlastní hospodářskou činností.
2. Veškeré finanční zdroje společnosti se soustřeďují a vedou výhradně na běžných účtech společnosti zřízených u bank.
3. Finanční prostředky společnosti lze použít výhradně k těm účelům, pro které byla společnost zřízena, v souladu s tímto statutem.
4. Rada společnosti dbá, aby osobní a věcné náklady byly vždy přiměřené daným úkolům a aby členové společnosti hospodařili s největší úsporností.
5. Pro vedení účetnictví společnosti platí obecné předpisy.
6. Správnost a účelnost vynakládání finančních prostředků a vedení jejího účetnictví ověřuje rada obvyklým způsobem osobou, kterou zvlášť určí. Předseda je povinen případně zjištěné nedostatky odstranit.

Článek XI.
Změna statutu

Každá změna tohoto statutu musí být schválena nejméně 2/3 hlasů valného shromáždění.

Článek XII.
Zánik společnosti

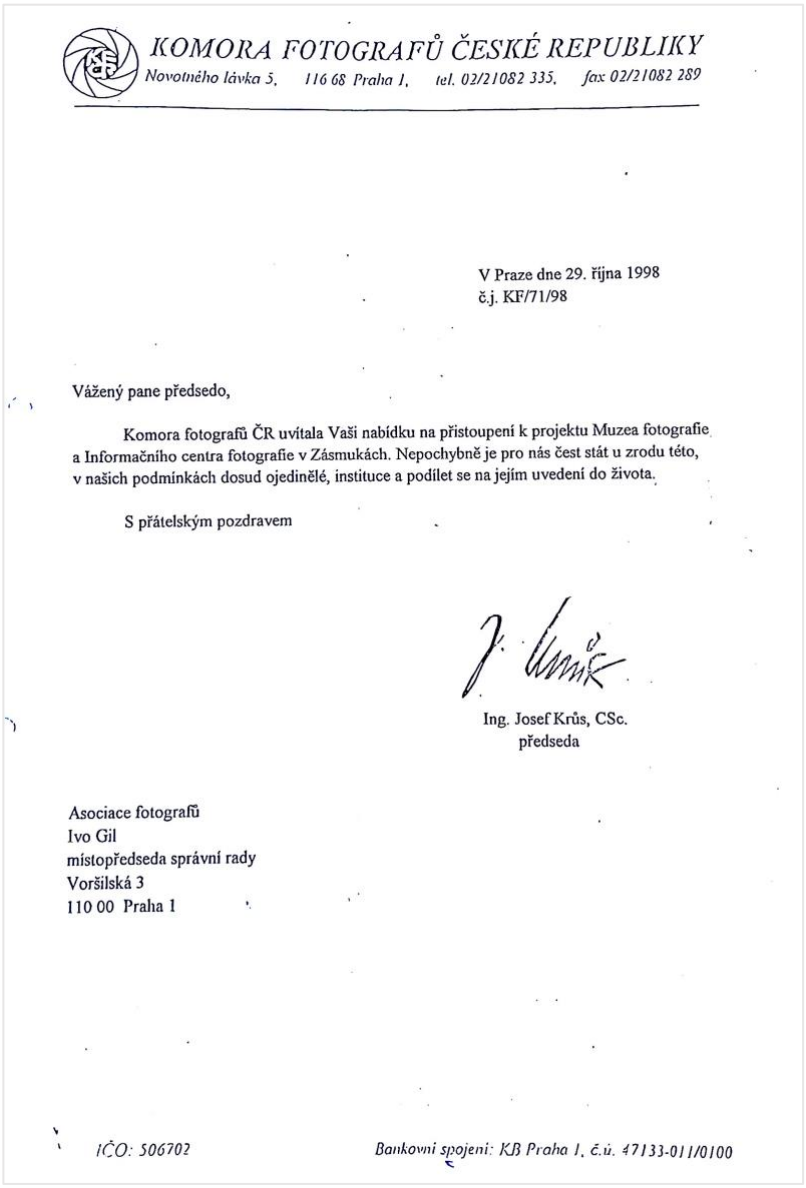
Společnost zaniká dobrovolným rozpuštěním, o kterém rozhoduje valné shromáždění, svolané zvláště k tomuto účelu. O rozpuštění společnosti může být rozhodnuto pouze 2/3 většinou přítomných členů společnosti. Pokud valné shromáždění rozhodne o rozpuštění společnosti, pak rovněž určí likvidátora.

Článek XIII.
Závěrečná ustanovení

Tento statut nabývá účinnosti dnem registrace společnosti příslušným orgánem státní správy.

Zakládací listina o.s. Muzea fotografie, ze dne 27.1.1999. Archiv Josefa Mouchy, Praha.

Příloha 2

KOMORA FOTOGRAFŮ ČESKÉ REPUBLIKY
Novotného lávka 5, 116 68 Praha 1, tel. 02/21082 335, fax 02/21082 289

V Praze dne 29. října 1998
č.j. KF/71/98

Vážený pane předsedo,

Komora fotografů ČR uvítala Vaši nabídku na přistoupení k projektu Muzea fotografie a Informačního centra fotografie v Zásmukách. Nepochybně je pro nás čest stát u zrodu této, v našich podmínkách dosud ojedinělé, instituce a podílet se na jejím uvedení do života.

S přátelským pozdravem

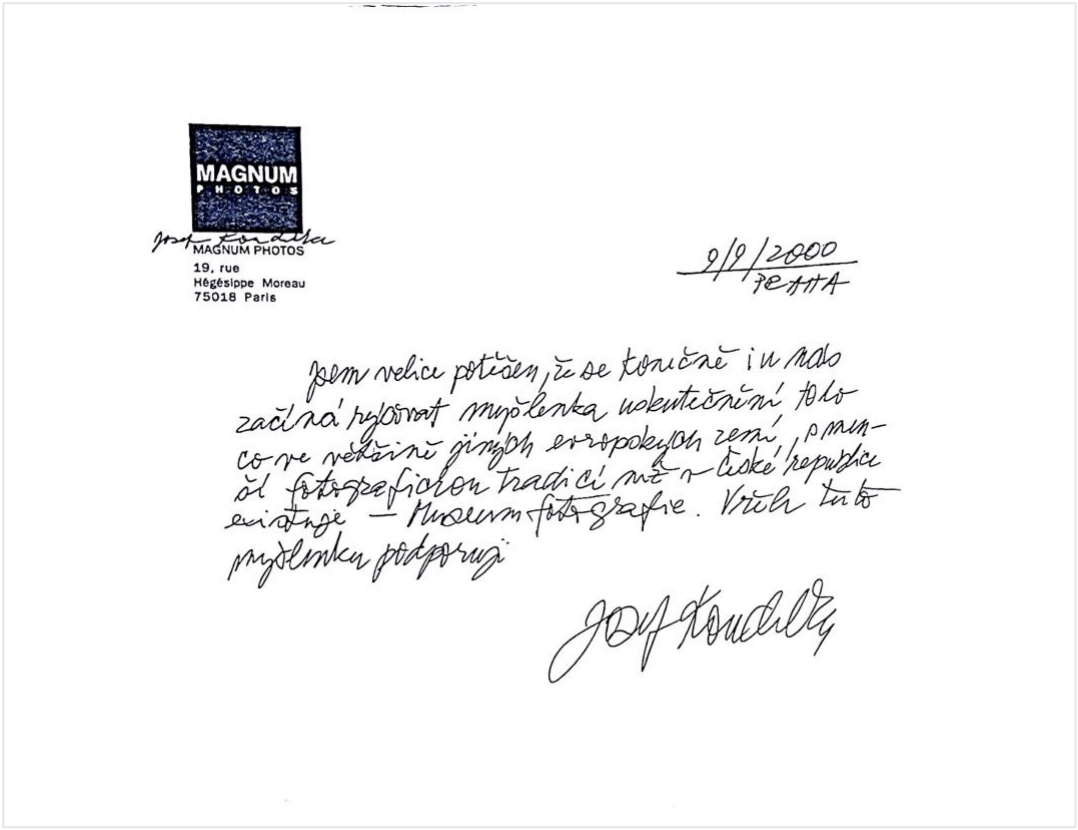
Ing. Josef Krůs, CSc.
předseda

Asociace fotografů
Ivo Gil
místopředseda správní rady
Voršilská 3
110 00 Praha 1

IČO: 506702 Bankovní spojení: KB Praha 1, č.ú. 47133-011/0100

Dopis Komory fotografů přistupující na myšlenku "Národního muzea fotografie", ze dne 29.10. 1998. Archiv Josefa Mouchy, Praha.

Příloha 3

MAGNUM PHOTOS
19, rue
Hégésippe Moreau
75018 Paris

9/9/2000
PRAHA

jsem velice potěšen, že se konečně i u nás začíná rýsovat myšlenka uskutečnění toho co ve většině jiných evropských zemí, případně fotografickou tradicí než v České republice existuje — Muzeum fotografie. Vřele tuto myšlenku podporuji

Josef Koudelka

Dopis Josefa Koudelky pro o.s. Muzea fotografie schvalující myšlenku "Národního muzea fotografie". Archiv Josefa Mouchy, Praha.

Příloha 4

Zámek Častolovice

Asociace fotografů
Voršilská 3
110 00 Praha 1

Vážená asociace,

Váš záměr založit muzeum fotografie a umístit jej spolu s informačním centrem a dalšími aktivitami do areálu zámku v Zásmukách mne velmi potěšil.

Zámek mi byl vydán arnádou v rámci restituce a jeho technický stav v té době byl přímo havarijní. Hlavní budova byla bez střechy, věž hrozila zřícením. Do všech budov po léta zatýkalo a mnoho stropů a podlah bylo propadlých. Ve snaze zachovat tuto památku pro budoucnost, jsem se ihned pustila do jeho záchrany. Nejdříve sama a později se státními dotacemi se nám podařilo během šesti let staticky zajistit hlavní budovu zámku i její věž. V současné době se dokončují opravy krovů a střešní krytiny. Celkové opravy si vyžádali již skoro 20 mil. korun.

Myšlenka s kterou přicházíte se mi líbí. Jsem přesvědčena, že areál je přímo předurčen pro takovou aktivitu. Rozdílnost charakteru staveb a prostoru v nich umožní ideálním způsobem umístit veškeré aktivity zmíněné ve vašem projektu. Menší i větší sály, arkádová chodba, nádvoří, starý zámek s konírnou a přilehlé budovy, jako i park s rybníky, sad a bývalý statek, poskytují ideální základy pro Vaše záměry.

V případě, že se Vám podaří zajistit finanční podporu, jsem připravena vám všemožně pomáhat. Jedním ze základů mé pomoci je, že se můžete spolehnout na dlouhodobý bezplatný pronájem areálu.

Byla bych velmi ráda, kdyby se touto cestou podařilo dát zámku a jeho okolí nový smysl odpovídající dnešním potřebám. Tím by jeho role nejlépe navázala na předchozí staletí jeho existence.

Přeji Vám a Vašemu snažení úspěch a těším se na dobré zprávy.

Franziska Diana Sternbergová Phipps

V Častolovicích 5 srpna 1998

517 50 Častolovice 1, okres Rychnov n. Kněžnou, fax č. 0444 217 29, tel.č. 0444 216 46

Korespondence Franzisky Diany Sternbergové Phipps ze dne 5. 8. 1998. Archiv Josefa Mouchy, Praha.

Příloha 5

Zápis z besedy kulatého stolu Muzea fotografie

Termín konání: 18. listopadu 1999

Místo konání: divadlo Archa

Účast: Ant. Duřek, J. Moucha, E. Králová, L. Fuxa, T. Dvořák, G. Fárová, M. Krejčí, A. Šourková, M. Bláhová, J. Hozák, P. Mára, A. Kuneš, C. Seidling, B. Chocholová, I. Moringl, L.Sitenský, P.Skoupilová, J.Ptáček, B.Lamrová

Muzeum fotografie: I.Matějková, P.Scheufler, J.Prokop, I.Gil, R. Silverio, V.Weinerová.

Moderování diskuse: I.Matějková, P.Scheufler.

Úvod: I.Matějková přivítala zúčastněné jménem občanského sdružení Muzea fotografie a seznámila je s kroky, které předcházely založení sdružení Muzea fotografie.Tj.AF si před dvěmi roky vzala za svůj cíl obnovit snahy o vznik Muzea fotografie. Společně se zástupci FAMU /prof.M.Vojtěchovský, R.Silverio/ a Komory fotografů /ing.J.Krůs, P.Scheufler/ bylo založeno v prosinci 1998 občanské sdružení Muzeum fotografie (dále jen MF). Byl vypracován ideový projekt muzea a zahájena jednání, včetně schůzky s ministrem kultury, která měla zmapovat možnosti vzniku tohoto subjektu. Dnešní diskuse by měla pozvaným přiblížit projekt MF a vyvolat diskusi k následujícím bodům:

1) Myšlenka muzea fotografie v obecné rovině
2) Funkce a aktivity MF
3) Finanční zajištění MF

Projekt muzea byl původně spojován s lokalitou zásmuckého zámku, která byla nabídnuta za výhodných podmínek. Je stále však jednou z nabídek a vedou se další jednání o jiných lokalitách. Projekt tedy není zatím s žádnou lokalitou spojován, a proto není ani předmětem této diskuse.

Součástí MF, jako instituce na světové úrovni, bude kromě výstavních prostor, depozitářů, databáze, knihovny, studoven, prodejny, také informačním centrum. Snahou muzea bude zachránit v nejširší možné míře fotografii na citlivém materiálu.

A. Duřek, Moravská galerie:V Moravské galerii sbíráme fotografii jako součást Muzea umění. Není v našich možnostech zpracovat větší pozůstalost, nejen z důvodů prostorových ale i personálních. V Moravské galerii je fotografie v kontextu ostatních uměleckých druhů.

dr.M. Krejčí, Svaz českých fotografů: Muzeum by mělo koordinovat dnešní roztříštěnost sbírek. Sbírka Svazu českých fotografů nezahrnuje pouze špičkové amatéry, ale také profesionály. V naší minulosti byla pomyslná čára mezi amatéry a profesionály téměř smazána, protože spousta vynikajících profesionálů začínala amatérsky.

Otázka: Sbírková činnost bude stavěna na nákupu anebo na darech? (Naše sbírka vznikla převážně formou darovacích smluv)

P.Scheufler: Chceme vybudovat muzeum, které by bylo nezávislé na státu. Mělo by tam být i dokumentační centrum, které by dokumentovalo vernisáže a veškerý materiál, který se k fotografii vztahuje (katalogy,letáky aj). Velký důraz bude kladen na digitalizaci sbírek i těchto doprovodných materiálů. Samozřejmě se počítá s tvorbou špičkových amatérů. Dále je nutno zachránit fotografické pozůstalosti. (Nově koncipovaná budova Státního ústředního archivu, ačkoliv je na úrovni světových požadavků včetně klimatizace a ošetřování sbírek, nemůže nahradit muzejní aktivitu)

Dr.Krejčí: Depozitní smlouva, to znamená, že sbírka by zatím zůstala v majetku Svazu fotografů., je podepsána ze strany vedení Ústředního státního archivu. V našem archivu jsou neevidované fotografie evidovaných autorů, kterých je asi tisíc a těch fotografií je kolem 10 000 v archivu. V samotné sbírce je jich téměř 11 000.

I.Matějková: Dr.Benešová nás celým archivem provedla - tento archiv může zatím působit jako momentální záchranný bod. Archiv MF by měl odborně pozůstalosti zaevidovat a ošetřit. Sbírky se mohou do muzea deponovat podle smlouvy třeba na čtyřicet let. Muzeum nemusí být přímým vlastníkem .

Dr.Jan Hozák, NTM: NTM se od svého vzniku,tj. v r.1908 zaměřuje jednak na sbírání fotografické techniky a také fotografií. Fotografické doklady a dokumenty se dnes sbírají ve dvou odděleních. Jedno je oddělení Dějin fotografické a filmové techniky a druhé místo je Archiv pro dějiny techniky a průmyslu. Asi 25 000 negativů a 60 000 pozitivů. Fotografie

Zápis z besedy kulatého stolu Muzea fotografie ze dne 18. 11. 1999. Archiv Josefa Mouchy, Praha.

pocházejí z období asi 1875, jdou prakticky do současnosti. Fotografie sbíralo i oddělení dějin fotografie a filmu , i když tam asi 80% tvoří fotografická technika a 20 % tvoří fotografie. Není pochyby o tom, že by MF mělo sbírat i práce fotografů amatérů, protože důležitá je nosnost uměleckého díla nebo dokumentární hodnota a víme často ze své praxe , že se snímky amatérů naprosto vyrovnaly snímkům profesionálů a v mnoha případech amatéři zachytili věci, které nezachytil žádný profesionál. U negativů z 19. století se postupně jejich čas naplňuje a je potřeba je co nejdřív dostat do digitální podoby.

P.Scheufler: Problém všech institucí zabývajících se fotografií spočívá v tom, že žádná z nich není na fotografii specializovaná. I ve Státním archivu existuje pouze pododdělení, kde se fotka ukládá. Takže pracoviště, které by se zabývalo fotografií komplexně, tady není.

B.Chocholová: Nejvhodnější by bylo dočasné uložení archivů do Státního archivu, které má špičkové vybavení. Depozitář v Terezíně má také ještě volné kapacity. Je tam uložen archiv arch. Vaňka, Hájka i Václava Jírů.

I.Matějková: MF by mělo vybudovat obdobně vybavený archiv, jako má Státní archiv .

Ministr kultury oponoval nedostatkem financí, ale všechny minulé projekty na muzeum fotografie ztroskotaly na nedostatku peněz. My však musíme být natolik sobečtí, že nebudeme souhlasit s tímto tvrzením. V Holandsku vzniká velké muzeum fotografie. Prosazení tohoto projektu trvalo 10 let. Participuje na něm finančně stát.

Dr.Hozák k připomínce B.Chocholové o nedostatku odborných pracovníků: Situace v oboru se zlepšuje . Jednak díky osvětě, kterou tady již léta dělá P.Scheufler formou seminářů. Pak tady při Asociaci a muzeí působí fotografická sekce.

L.Sitenský: Během 66 let, co fotím ,se mi nashromáždily statisíce černobílých fotografií, mám je ve třech skladištích. Zvětšenin mám asi 500. U fotografií existují dvě hodnoty, umělecká a dokumentární. Kdyby tady bylo muzeum, jako je v Americe, které má peníze a odborníky, pak jim celý svůj archiv věnuji, protože pro mě bude cennější ta pravděpodobnost, že se ten archiv uchová a že možná čas od času ty fotky někdo vystaví. Mělo by být řečeno jasně, že by mělo být automatické, že fotografové budou své fotografie do muzea dávat a ne prodávat, protože by si to měli považovat za čest.

A.Šourková: Myšlenka muzea se dá podpořit tím, že by se začalo dobrovolným deponováním do Ústředního archivu.

I.Matějková: Sbírky se nemusí Muzeu věnovat, mohou se pouze uložit na určitou dobu. Do Ústředního archivu se dají sbírky také uložit , ale v případě, že by se měly vyzvednout musí se uhradit náklady spojené na ošetření a uskladnění.

Dr.Krejčí: Přimlouval bych se jak za darovací smlouvy, protože bez nich by sbírka Svazu fotografů nikdy nebyla vznikla. A současně bych se přitom přimlouval i za ty depozitní smlouvy, protože v současnosti je Ústřední státní archiv to nejspolehlivější pracoviště, které máme. Spíš zpochybňuji tu myšlenku nezávislosti na státu.

P.Mára: Je potřeba říct konkrétní kroky, jak přítomní mohou napomoci muzeu ./Sbírka, profesionalizace určitých lidí .../

I.Gil: Tento kulatý stůl se uspořádal z toho důvodu, aby si zástupci dvou oficiálních největších sbírek uvědomili, že MF nechce krátit státní peníze, které jdou na jejich sbírky. Pana dr.Krejčího, L.Sitenského a další jsme pozvali, abychom se dozvěděli jejich názor na případný přechod jejich sbírek do muzea a ochotu myšlenku MF podporovat. Pak jsme pozvali fotografy, protože mohou muzeum podpořit darováním určité sbírky, aby muzeum mohlo začít pracovat již s nějakou základnou.

Dr.Hozák: Stát může projekt muzea podporovat jako smysluplnou věc, nezávisle.

J.Moucha: Pokud stát nebude zakladatelem a garantem, pak bude problematické získat podporu například firem. Stát jako zakladatel může vytvořit záruky pro budoucnost a vytvořit záruku pro potenciální zahraniční partnery.

P.Scheufler: Všechna muzea nejsou státní. Jsou tady muzea soukromá, městská a také muzea podporovaná přímo státem, těch je dokonce pár. Většina je podporována z městských rozpočtů. Ministerstvo kultury se tomuto projektu nebrání, ale v podstatě by v současné situaci raději vidělo, kdyby tato iniciativa vznikla zezdola, jako občanská iniciativa.

Dr.Hozák: K obavám z možné konkurence MF k již zavedeným ústavům: Bylo by zcestné, kdyby se tyto ústavy obávaly , že při vzniku MF budou muset vložit své fotografické sbírky do této instituce. Každý, kdo zná sbírkové programy, ví, že v nich existuje spousta mezer, které nelze zaplnit jak z hlediska odborného tak vybavení. V Budapešti vzniklo Muzeum fotografie, kde formou nadace a za přispění státu, zakladatelé vykoupili dům renomovaného fotografa, tento dům se adaptuje na moderní muzeum.

Zápis z besedy kulatého stolu Muzea fotografie ze dne 18. 11. 1999. Archiv Josefa Mouchy, Praha.

Dr.Krejčí: Stát je potřeba zainteresovat do myšlenky muzea. Zapojit pak velké sponzory, např. Minolta, ad., kteří by významně dotovaly provoz muzea. Pokusit se zainteresovat Ústřední archiv. Budu se snažit, aby Svaz fotografů vyslovil podporu projektu Muzea fotografie.

V.Sitenský: Kontaktovat americké muzeum, zda by nemělo zájem o spolupráci.

I.Matějková : Zástupci MF již jednali s fotografickými firmami. Tyto firmy nedají peníze, spíše můžeme počítat s vybavením muzea a materiálem.

P.Márn: O jakou částku na rekonstrukci se jednalo v případě Zásmuk?

I.Matějková: V případě Zásmuk nebyla částka nikdy zveřejňována, protože v té sumě byla zahrnuta i rekonstrukce budovy, bylo to asi 100 mil.korun, včetně rekonstrukce. Za minulý rok jsme zjistili , že náš projekt je neustále v pohybu a že částka na něj je závislá na náročnosti vybavení.

Kuneš: Muzeum by mělo být v Praze. V industriální architektuře by se možná dal najít vhodný objekt.

I.Matějková: Fyzických lokalit je nepřeberné množství. Zásadní otázka je:za jakých podmínek?

Dr.Hozák: Dostupnost muzea je velmi relativní.

P.Scheufler: Existují počítačové sítě a v případě, že by MF bylo mimo Pralu, mělo by svou expozituru v hlavním městě. Je potřeba též zmínit, že Praha je zahlcená institucemi.

P. Scheufler: Závěrečná ustanovení :

1) Další kulatý stůl se bude konat za účasti sponzorů a široké fotografické veřejnosti a médií.
2) MF nebude konkurentem stávajícím muzejním sbírkám, ale měl by být spíše hybatelem pozitivních změn na tomto úseku.
3) Muzeum fotografie vytvoří depoziturní smlouvu se Státním ústředním archivem na uložení fondů.

Dr.Krejčí: Dalšího kulatého stolu by se měli zúčastnit i zástupci Ústředního archivu, které bychom do celé věci mohli zainteresovat. Přizvat i muzejního pracovníka z MK.

R.Sejkot: několik podnětů k financování projektu. Vyzvat ve Zpravodaji k věnování určité částky na konto MF, kterou si dárci mohou uvést jako nákladovou položku, která je odečitatelná z daní. Oslovit širokou veřejnost a informovat ji o projektu. Možná, že se najde možný dárce. Vytvořit virtuální MF. Oslovit Kodak.

J.Ptáček: V Prokopské ul. 8 sídlí nadace Jaromíra Hníka, která je založená za účelem shánění peněz na kulturní projekty. Zkusit je oslovit.

J.Moucha: Před mediální kampaní musí být jasné, zda muzeum bude státní, či soukromé.

E.Králová, Pražský dům fotografie: V Holandsku je přímým zřizovatelem muzea stát. Holandská vláda má na to založený speciální fond, který se také nazývá Kulturní dědictví fotografie. Ostatní muzea mají právní suverenitu, jsou zastoupena ve státním přispěvatelském fondu, jsou to státní muzea. Stát je zřizovatelem, je hlavním garantem a věnuje finanční prostředky, ale to muzeum vlastní systém rozhodování. Ale je to nepoměřitelné s ČR.

I.Gil: Situace v severských zemích je specifická.

Dr.Krejčí: Doporučuji fundovaně zvážit participaci státu.

E.Králová,PHP: Na poli kultury je katastrofální situace v oblasti sponzoringu.

I.Matějková: Děkuji všem přítomným za čas, který nám věnovali. Zašleme Vám zápis z této diskuse. Děkuji.

Ivana Matějková
za správní radu
Muzea fotografie

zapsala: Věra Weinerová

Zápis z besedy kulatého stolu Muzea fotografie ze dne 18. 11. 1999. Archiv Josefa Mouchy, Praha.

DOKUMENTACE K PROJEKTU *„VIA LUCIS 1989- 2009. ČESKÁ SPOLEČNOST VE FOTOGRAFII“*

1. Svoboda/nesvoboda

Radovan Boček

Karel Cudlín

1. Svoboda/nesvoboda

Jaroslav Kučera

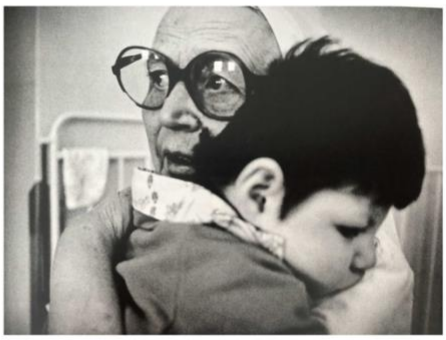
Jiří David

2. Náboženství, solidarita a nový (veřejný)prostor

Jindřich Štreit

Alena Dvořáková - Viktor Fischer

4. Globalizace po česku

Rafal Milach

Salim Issa-Štěpánka Stein

Kateřina Držková - Barbora Kleinhamplová

5. Centrum periferie

Ibra Ibrahimovič

Jaromír Čejka

6. Svět, na který jsme ne/zapomněli

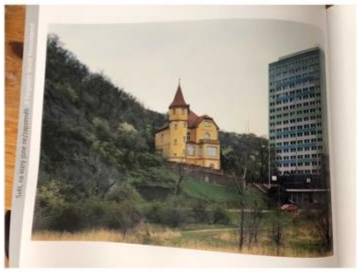

Rudolf Jenatschke – Franz Josef Umlaut/Martina Novozámská, Jan Vaca, Jaroslav Vraj

Jan Jindra

Mathew Monteith

7. V pohodě

Martin Kollar

Vojtěch Sláma

Petr Willer

8. Noví lidé

Adam Holý

Juliana Křížová- Jakub Vlček

Michaela Thelenová

9. Nová domácnost

Jiří Křenek

Andrea a Denisa Vozákovy

SOUPIS VÝSTAV

termín
název výstavy, místo konání

2003/03/27 - 2003/04/20
Individuality v dokumentu: Asociace fotografů, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2003/04/24 - 2003/05/18
"Úsměv prosím" Ateliérová fotografie / "Jetzt lächeln" Atelierfotografie am Beispiel Mathesie, Jezuitská kolej, Jindřichův Hradec

2003/10/20 - 2003/11/16
František Krátký, Muzeum Jindřichohradecka, minoritský klášter, Jindřichův Hradec

2004/03/24 - 2004/05/02
Jinak / Differently, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2004/07/08 - 2004/08/22
František Krátký, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2004/08/26 - 2004/09/26
Ladislav Postupa: Výběr z díla, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2005/07/02 - 2005/08/28
Eduard Ingriš: Fotografie, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2005/09/11 - 2005/10/16

Pavel Šticha: Kaktusy Saguaro, Momentky, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2005/11/14

Jaromír Štětina: Války současnosti, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2005/12/10 - 2006/01/08
Miroslav Pokorný: Venkov: Novohradsko 1973 - 1988, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2006/05/21 - 2006/06/11

Dnešní člověk v dnešní krajině - fotografie z Jižních Čech, Horního a Dolního Rakouska, Muzeum fotografie a moderních obrazových médií, Jindřichův Hradec

2006/12/03 - 2007/01/07

Jiří Tiller: Orbis Pictus, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2007/06/22 - 2007/08/26

Ostře sledovaný Hrabal, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2008/07/19 - 2008/10/05

Fotogenie identity (Paměť české fotografie), Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2008/10/11 - 2009/01/04

Jan Pohribný: Intervence v krajině, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2009/04/25 - 2009/06/07

Jiří Stach: Natura magica, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2009/06/14 - 2009/11/01

*Miroslav Hucek: Retrospektiva *75*, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2010/06/27 - 2010/10/31

Michal Tůma: Sahara, Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

2011/08/28 - 2011/10/30

Liptovská rapsodie II (pocta K. O. Hrubému), Národní muzeum fotografie, Jindřichův Hradec

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE:

BIELESZOVÁ, Štěpánka (ed.), *Civilizované iluze. Fotografická sbírka Muzea umění Olomouc. Civilised illusions. Photography collection of the Olomouc Museum of Modern Art. Muzeum umění Olomouc, Olomouc 2012.* ISBN:978-80-87149-43-0; 9788087149430

BIELESZOVÁ, Štěpánka - BIRGUS, Vladímír, *Na pierwszy rzut oka. Wwybór z czeskiej fotografii XX i XXI wieku. Na první pohled. Výběr z české fotograie 20. a 21. století. At first sight. A selection of Czech photography from the 20th and 21st centuries. Muzeum umění Olomouc ve spolupráci s Muzeem Śląska Opolskiego a Institutem tvůrčí fotografie Filozoficko-přírodovědecké fakulty Slezské univerzity, Olomouc 2016*. ISBN:978-80-88103-14-1

DUFEK, Antonín - PÁTEK, Jiří - TRNKOVÁ, Petra, *V plném spektru. Fotografie 1841-2005 ze sbírky Moravské galerie v Brně. Moravská galerie v Brně - KANT, Praha 2011. Vychází k 50. výročí založení fotografické sbírky Moravské galerie v Brně u příležitosti výstav V plném spektru, L'étude d'apres nature a Element F, konaných v Moravské galerii v Brně v letech 2011 a 2012]* ISBN:978-80-7027-240-4; 978-80-7437-057-1; 9788070272404

DUFEK, Antonín, *Česká fotografie 1939-1958 ze sbírek Moravské galerie v Brně. Moravská galerie v Brně, Brno 1998.* ISBN:80-7027-085-3; 8070270853

DUFEK Antonín, *Třetí strana zdi. Fotografie v Československu 1969-1988 ze sbírky Moravské galerie v Brně. The third side of the wall. Photography in Czechoslovakia 1969-1988 from the Collection of the Moravian Gallery in Brno. Moravská galerie v Brně - KANT Praha, 2008.* ISBN:978-80-7027-187-2; 978-80-86970-84-4; 9788070271872

FABER, Monika, *Současná světová fotografie. Ze sbírky Musea moderního umění nadace Ludwig Vídeň. Moravská galerie v Brně, Brno* 1992. ISBN:80-7027-013-6; 8070270136

HODEK, Eva Marlene – MOUCHA, Josef – MUSILOVÁ, Helena *Fotogenie identity. Paměť české fotografie. The Photogeny of Identity. The Memory of Czech Photography. KANT Praha - Pražský dům fotografie, Praha 2006.* ISBN:80-86970-12-4; 8086970124

POSPĚCH, Tomáš, Via lucis 1989–2009. Česká společnost ve fotografii. *DIGIfoto*, č. 4, 2010, s. 96–101.

SCHEUFLER, Pavel, Zpráva o projektu Muzea fotografie a kinematografie v Táboře. *Zpravodaj Komory fotografů*, 1994, č. 2, s. 8–10.

SKOPEC, Rudolf, Fotografická galerie. *Československá fotografie*, XIII, 1962, č. 5, s. 152.

STERNBERGOVÁ Phipps, Franziska Diana, *Vážená Asociace…* Častolovice, 5. 8. 1998; korespondence, strojopis, s. 1.

Internetové zdroje:

FÁROVÁ, Anna, https://fotografmagazine.cz/magazine/anna-farova-1928-2010/

HAMPLOVÁ,Hana,https://brnensky.denik.cz/volnycas/hrabal_fotografie_radnice_2008.html

CHUCHMA, Josef, Hrabal kam se podíváš, MF Dnes, 2007, cit. dle https://www.idnes.cz/kultura/vytvarne-umeni/hrabal-kam-se-jen-podivas.A070719_222911_vytvarneum_off

MATOUŠEK, Karel, https://jindrichohradecky.denik.cz/volny-cas/jh_nmf20070622.html

MRVKA,Stanislav,https://www.denik.cz/ostatni_kultura/z-jindrichova-hradce-zmizi-unikatni-sbirka-fotografii-zlaty-fond-20130202-ysja.html

PAULÍK, Miloslav, https://jindrichohradecky.denik.cz/volny-cas/jh_nmf20070622.html

Národní muzeum fotografie v Jindřichově Hradci

Teoretická bakalářská práce
Josef Dohnal

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
Institut tvůrčí fotografie

Opava 2024

Vedoucí bakalářské práce: doc. Mgr. Štěpánka Bieleszová
Oponent práce: MgA. Mgr. Ondřej Durczak, Ph.D.

Počet normostran vlastního textu: 36

Počet znaků včetně mezer: 75 616